

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Hermed tillader jeg mig for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om aftaler og andre retshandler på formuerettens område og visse andre love. (Urimelige aftalevilkår i visse forbruger aftaler m.v.) (Lovforslag nr. L 27).

Hovedformålet med dette lovforslag er at gennemføre de civilretlige dele af EF-direktivet om urimelige kontraktvilkår i forbruger aftaler. De offentligtretlige dele af direktivet er gennemført ved markedsføringsloven, jf. lov nr. 428 af 1. juni 1994, der hører under Erhvervsministeriet.

Med henblik på en fuldstændig opfyldelse af direktivet foreslås det, at der indføres et nyt kapitel i aftaleloven med visse særlige regler om forbruger aftaler. Disse regler skal gælde som et supplement til den generalklausul om urimelige aftalevilkår, som allerede findes i aftalelovens § 36. Efter denne bestemmelse kan en aftale tilsidesættes helt eller delvis, hvis det vil være urimeligt eller i strid med redelig handle måde at gøre den gældende.

De foreslåede nye regler går bl.a. ud på at indføre en særlig fortolkningsregel, hvorefter uklare standardvilkår m.v. skal fortolkes på den måde, som er mest gunstig for forbrugeren.

Endvidere foreslås det, at generalklausulen i aftalelovens § 36 ved forbruger aftaler skal gælde med visse ændringer.

For det første skal der ved vurderingen af, om et aftalevilkår er urimeligt, ikke kunne tages hensyn til senere indtrufne omstændigheder til skade for forbrugeren, hvis dette medfører, at et aftalevilkår ikke kan ændres eller tilsidesættes.

For det andet skal forbrugeren i tilfælde, hvor det vil være stridende mod hæderlig forretningsskik og bevirke en betydelig skævhed i parternes rettigheder og forpligtelser til skade for forbrugeren at gøre et aftalevilkår gældende, kunne kræve, at den øvrige del af aftalen skal opretholdes uden ændringer, hvis dette er muligt.

Endelig indeholder det nye kapitel en bestemmelse, der beskytter forbrugeren mod visse lovvalgsaftaler, såfremt forbrugeren som følge af lovvalgsaftalen ville få en ringere beskyttelse mod urimelige aftalevilkår.

Denne del af lovforslaget er udarbejdet på grundlag af drøftelser i en nordisk embedsmandsgruppe, som blev nedsat med henblik på

at sikre en så vidt mulig ensartet gennemførelse af direktivet i de nordiske lande. På aftalerettens område har der traditionelt været en høj grad af retsenhed mellem de nordiske lande.

Der foreslås endvidere en hovedsagelig redaktionel ændring af definitionen af en forbrugeraftale i købeloven, kreditaftaleloven, renteloven, lov om visse forbruger aftaler samt i lov om omsætning af fast ejendom. Indholdsmæssigt medfører dette forslag alene den ændring, at der ved afgørelsen af, om en aftale er en forbrugeraftale, som udgangspunkt ikke kan lægges vægt på, om den erhvervsdrivende vidste eller burde vide, at den anden part var forbruger.

Et andet formål med lovforslaget er at skabe mulighed for, at domstolene ligesom i de øvrige nordiske lande kan ændre en urimelig aftale. Generalklausulen i aftalelovens § 36 giver i dag kun mulighed for helt eller delvis at tilsidesætte urimelige aftaler.

Idet jeg i øvrigt tillader mig at henvise til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg anbefale lovforslaget til det høje Tings velvillige behandling.

Frank Aaen (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om butikstid. (Ophævelse af varesortimentsbegrænsning m.v.) (Lovforslag nr. L 25).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene**Spm. nr. S 26**

1) Til økonomiministeren af:

Kristian Thulesen Dahl (FP):

»Vil ministeren bekræfte, at Danmarks statsunderskud er et stort problem, og at det er et stort problem, at Danmark ikke overholder EU's bestemmelser om, at budgetunderskuddet højst være 3 pct. af bruttonationalproduktet?«

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Inden jeg besvarer spørgsmålet, skal jeg gøre opmærksom på, at der nok har indsnæget sig en fejl i spørgsmålet, for EU har ingen bestemmelser om bestemte måltal for statens underskud. Jeg ved godt, at det nogle gange er svært at holde de forskellige underskud ude fra hinanden.

Derimod er der som led – og det er så mit svar på det, jeg tror, spørgsmålet har været tænkt som – i anden fase af Den Økonomiske og Monetære Union iværksat en procedure, hvor man skal imødegå det, man i Traktaten kalder uforholdsmæssigt store budgetunderskud for hele den offentlige sektors saldo: kommuner, amter, stat og LD- og ATP-fondene. Traktaten ser altså på hele sektoren og ikke kun på statens underskud, og i den forbindelse har man i Traktaten fastlagt et måltal, som hedder 3 pct. af bruttonationalproduktet som det maksimale, man vil acceptere, hvis man skal høre med til dem, der har en sund økonomi.

EU har nu konstateret, at der er 10 medlemslande, som lige nu ikke overholder det måltal, og det er beklageligt, og det er også beklageligt, at Danmark ikke gør det. Men ud af de 10 lande hører Danmark sammen med Tyskland til dem, der har det laveste underskud på den samlede offentlige saldo, og vi har fra dansk side i Rådet erklæret – og det har vi også gjort i regeringens politiske programmer – at regeringen vil lægge op til en politik og føre en politik, der på en og samme tid skal bekæmpe arbejdsløsheden og sikre os, at vi kan nå målsætningen på de 3 pct.

Og så er jeg i den meget lykkelige situation at kunne oplyse – og det er formentlig kendt også af spørgeren – at vi i mandags fremlagde en ny oversigt, som viser, at vi i 1995 kan leve op til målsætningen på de 3 pct.

Kristian Thulesen Dahl (FP):

Først vil jeg takke økonomiministeren for besvarelsen og så også sige, at jeg selvfølgelig har bemærket den redegørelse, som kom om prognosen for 1995. Men nu er der jo det meget sigende om mange af de spådomme, som regeringen er kommet med, at de ikke har holdt stik, og det er også i den anledning, mit spørgsmål her i dag skal ses. Bl.a. har det vist sig, at prognoserne og spådommene omkring faldet i ledighedskurven ikke har vist sig at holde stik, og det har også vist sig, at der er kommet langt flere på orlovsydelse, end regeringen har regnet med.

Så vidt jeg har kunnet orientere mig, skulle der i uge 41 ifølge den seneste opgørelse være

73.559 personer på orlovsydelse, og det er langt flere, end man har beregnet der skulle være selv i 1995, så hvis det her holder, vil det give et forøget udgiftspress i 1995.

Det, jeg ønsker at høre økonomiministeren om, er selvfølgelig: Hvis nu disse prognoser, som regeringen har fremsat, heller ikke kommer til at holde fremover – lige så lidt, som de har holdt i fortiden – er regeringen så indstillet på at indføre de stramninger, som er nødvendige for at sikre, at underskuddet kommer under de 3 pct. af bruttonationalproduktet, som økonomiministeren har redegjort for det, så vi overholder de henstillinger, der er kommet fra EU på det her område, og som regeringen selv har erklæret at man ønsker at leve op til?

Keld Albrechtsen (EL):

(Uden mikrofon).

Formanden:

Undskyld, hr. Keld Albrechtsen, vi har ikke fået stillet teknikken ind endnu, så hvis De vil vente et øjeblik. Hvis De vil trykke på knappen, vil det hjælpe.

Keld Albrechtsen (EL):

Undskyld. Nu virker teknikken.

Det eneste, jeg synes er beklageligt i denne sag, er, at den danske regering stemte for denne henstilling i Ministerrådet, og at henstillingen nu misbruges på det groveste af de borgerlige til at fratage Danmark sin økonomiske selvstændighed.

Jeg vil godt spørge ministeren, om vi ikke er enige om, at disse henstillinger fra EU på ingen måde er bindende, og om vi også er enige om, at finanspolitik på ingen måde må blandes sammen med arbejdet i Europaudvalget, at finanspolitik alene er et spørgsmål for Finansudvalget og Folketinget og ikke for EU.

Helge Adam Møller (KF):

Jeg forstod på økonomiministerens svar, at statsunderskuddet ikke var noget stort problem, og det var jo det, økonomiministeren blev bedt om at bekræfte.

Jeg vil godt sige, når ministeren nu ikke vil bekræfte, at det er et stort problem at have et underskud på 45 mia. kr. næste år: Hvis vi nu prøver at omsætte det tal til noget, normale mennesker kan forstå, så bruger vi altså 45 mia. kr. mere, end vi tjener; det er ca. 1 mia. om ugen, det er 140 mio. kr. hver eneste dag i 1995, vi

bruger mere, end vi tjener; det er 5 mio. kr. i timen, det er 90.000 kr. hvert eneste minut i de mere end en halv million minutter, der er i 1995, som staten og økonomiministeren bruger mere, end vi tjener.

Kan det virkelig være ministerens alvor, at det ikke er noget stort problem?

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Til hr. Kristian Thulesen Dahl omkring regeringens spådomme, som hr. Kristian Thulesen Dahl ikke mener holder, må jeg sige, at med hensyn til det emne, som spørgsmålet til mig i dag drejer sig om, holder spådommene.

I februar måned behandlede Folketinget det, der kaldes konvergensprogrammet, som er et program for den økonomiske politik. Det viser, at vi kan leve op til de krav og målsætninger, der er i Traktaten. Vi vurderede, at vi ville få et underskud i 1995 på den samlede offentlige saldo på 3,7 pct. Hver gang vi har lavet en oversigt siden, er det tal forbedret, og det er bl.a., fordi – for at sige det med et populært udtryk – »penge fosser ind i kassen«. Derfor er det en glæde, at det, vi behandlede i Bruxelles i september, viste 3,1 pct. til næste år. Det, vi lægger frem nu, viser 3,0 pct. Jeg har ingen som helst grund til at tro, at den tendens, som ligger i den række tal, jeg har nævnt – undskyld, at jeg nævner mange tal – ikke skulle holde.

Til hr. Keld Albrechtsen vil jeg sige, og jeg vil gerne understrege, at det er henstillinger, der er tale om her, at finanspolitikken hører til i Folketingssalen, i Finansudvalget, i fagudvalgene i øvrigt i Folketinget og ikke i Europaudvalget – Europaudvalget forholder sig til nogle andre ting og ikke til finanspolitikken – og ja, det er et nationalt anliggende at føre finanspolitik.

Til hr. Helge Adam Møller vil jeg gerne sige, at jeg overhovedet ikke har udtalt mig bare antydningssvis om statsunderskuddet. Jeg indledte mit svar på det første spørgsmål med at sige, at jeg mente, der havde sneget sig en fejl ind, for det, det handler om, er underskuddet på de samlede offentlige finanser. Og jo, selvfølgelig er et underskud et problem.

Kristian Thulesen Dahl (FP):

Økonomiministeren svarede her til sidst, at penge fosser ind i kassen – jeg synes, vi allerede tidligere i dag har fået nogle eksempler på, at det måske ikke helt er tilfældet, men o.k. – men økonomiministeren siger også, at der er al mulig grund til at tro, at prognosen for næste år

holder, når det drejer sig om, at statsunderskuddet bliver mindre. Det synes jeg er fair nok.

Det, der bare var mit spørgsmål, og som jeg gerne vil have økonomiministeren til at bekræfte, er så: Hvis den prognose nu ikke holder, er regeringen så villig til at foretage de stramninger, som er nødvendige for, at man ender med det, som åbenbart er regeringens mål, nemlig prognosen om, at underskuddet i forhold til BNP kommer ned på 3,1 pct.?

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Jeg vil gerne sige – og jeg beklager, at jeg ikke fik svaret på det i første omgang – at det er regeringens målsætning, og den gentager vi gerne og ofte, at vi skal leve op til de økonomiske målsætninger, fordi det er sund økonomi. Det er hovedbegrundelsen. Derfor vil regeringen gøre sit yderste for at leve op til den målsætning.

Tættere kan jeg ikke komme på det her, for det er ikke en finanslovdiskussion, vi har under dette spørgsmål.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 27

2) Til økonomiministeren af:

Kristian Thulesen Dahl (FP):

»Hvad vil regeringen i fremtiden gøre for at komme Danmarks konstant voksende statsunderskud til livs, set i lyset af EU's kraftige kritik af den danske regerings indsats på dette område?«

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Det andet spørgsmål hænger jo meget sammen med det første spørgsmål, så jeg vil benytte lejligheden til at understrege, at der ikke – som det fremstår i spørgsmålet – har været nogen kritik af den danske regerings økonomiske politik. Tværtimod understreges det i Økonomi- og Finansministerrådets henstilling til den økonomiske politik i Danmark, at det er vigtigt, at regeringen holder fast i sin økonomisk-politiske linje.

Jeg offentliggjorde jo forud for mødet i Økonomi- og Finansministerrådet den 10. oktober Kommissionens udkast til henstilling, og dér kan enhver jo læse, hvad der står, og se, at det, jeg gør nu, er at jeg refererer fra henstillingen: Man appellerer om, at regeringen holder fast i sin økonomiske politik. Man noterer sig, at gen-

nemførelsen af skattereformen og arbejdsmarkedsreformen vil bidrage til at realisere de budgetpolitiske målsætninger, og man noterer sig også, at det finanslovsforslag for 1995, der er fremsat af regeringen, men endnu ikke behandlet i Folketinget, er foreneligt med Rådets henstillinger.

Så der er ikke nogen grund til at være urolig, ud over at alle kan være urolige over, at vi har underskud – det er jeg enig i – men den linje, der er lagt, er anerkendt i Økonomi- og Finansministerrådet, og regeringen agter som sagt at fastholde den økonomisk-politiske linje og arbejde for at nå de måltal.

Kristian Thulesen Dahl (FP):

Jeg vil godt takke for besvarelsen af dette spørgsmål fra økonomiministeren og glæde mig over, at regeringen også er bekymret over, at statsunderskuddet er der, og at statsgælden er stadig voksende.

Udgangspunktet for dette spørgsmål er selvfølgelig også, at én ting er, at man ønsker at nå ned under 3 pct. af BNP for det offentlige underskud, men det er for os at se ikke et tilstrækkelig ambitiøst mål; man skulle jo helst nå til et niveau, hvor man ikke forøger gælden, men hvor man tværtimod kan betale tilbage på den gæld, som den politik, man har ført i mange år, har givet den enkelte dansker, hvis man regner det ud pr. dansker, som det tidligere har været gjort.

Derfor er mit spørgsmål selvfølgelig: Når regeringen har som mål, at man fra næste år når ned på 3,1 pct. i offentligt underskud i forhold til BNP, hvad er så i øvrigt regeringens lidt mere langsigtede tanker med hensyn til statsgælden? Hvornår kan vi nå til et niveau i dansk politik, hvor man taler om balance på statsfinanserne, i stedet for at man hvert eneste år skal ud og stifte gæld for at kunne finansiere det offentlige forbrug?

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Jeg bliver nødt til igen at sige, at jeg nødigt vil blande statsfinanserne ind i spørgsmålet om kriterierne, som de er formuleret i Maastricht-Traktaten. Jeg vil henholde mig til, at det er den samlede offentlige saldo, vi taler om, og dér indgår statsfinanserne som en del af det, og jeg vil sige, at det er regeringens målsætning, at der skal blive balance på den offentlige saldo i løbet af de næste to, tre, fire år.

Det er også regeringens målsætning så ansvarligt og afbalanceret som overhovedet muligt – for vi har altså også den anden linje, nemlig at få løst ledighedsproblemet, og derfor kræver det en balance – at nå frem til en situation, hvor vi kan begynde at betale af på Danmarks gæld.

Jeg har nøjagtig den samme opfattelse, som jeg tror de fleste mennesker har, nemlig at gælden ikke er noget, jeg bryder mig om at aflevere til mine børn og børnebørn; det er vores ansvar. Og det er regeringens målsætning at tage fat på det.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 74

3) Til kirkeministeren af:

Margrete Auken (SF):

»Hvilken kompetence mener ministeren at biskopperne har i folkekirken, når der i et svar til Kirkeudvalget står om en eventuel tiltrædelse af Porvoo-erklæringen, at man, ved at »biskopperne selv« forestår høringen, opnår »en skarpere markering af, at spørgsmålet om tilslutning eller ej først og fremmest er et folkekirkeligt anliggende« – knyttet sammen med en formulering om, at Porvoo-erklæringen er et »rent teologisk dokument«?»

Skriftlig begrundelse

Citaterne stammer fra ministerens svar på Kirkeudvalgets spørgsmål om Porvoo-erklæringen (en fællesudtalelse om kirkefællesskab mellem de nordiske og baltiske lutherske kirker og den anglikanske kirke) (Alm. del – bilag 8), hvor det lyder, som om ministeren mener, at biskopperne har en selvstændig fælles kompetence i folkekirken.

Margrete Auken (SF):

Der er nogle, der har undret sig over dette spørgsmål, som de syntes var svært. Jeg tror, det skyldes, at det er de færreste i Folketinget, der gør sig klart, at Folketinget er øverste myndighed – også i teologiske spørgsmål. Det har man det jo ikke så rart med, hvad jeg godt forstår, og jeg kan også godt forstå, at ministeren ikke har det så rart med det, men jeg er alligevel forbløffet over, at ministeren nu indfører et begreb, der hedder, at »biskopperne selv« skal tage sig af

denne sag, og at man siger, at det er for at understrege den folkelige karakter.

Derfor er jeg meget spændt på, hvad det er for nogle tanker, der ligger bag det lidt ejendommelige svar, vi har fået i Kirkeudvalget.

Kirkeministeren (Birte Weiss):

Jeg mener bestemt ikke, at der er tale om noget ejendommeligt svar, men om et absolut logisk svar.

Som det fremgår af spørgsmålet, er fællesudtalelsen fra Porvoo – der nu i folkeligt sprog er kommet til at hedde Porvoo-erklæringen – jo et teologisk dokument, som vedrører spørgsmålet om, hvorvidt der skal etableres et fuldt kirkeligt fællesskab mellem de evangelisk-lutherske folkekirker i de nordiske lande, de evangelisk-lutherske kirker i de baltiske lande og den anglikanske kirke på De Britiske Øer.

Når jeg i besvarelsen til Kirkeudvalget den 14. oktober 1994 oplyste, at det blev aftalt mellem den tidligere kirkeminister og Københavns biskop, at biskopperne selv – og dér er jeg så inde i det præcise spørgsmål, der nu rejses – uden ministeriets medvirken skulle forestå høringsproceduren, så skyldes det, at biskopperne oprindeligt havde foreslået, at ministeriet skulle deltage i processen. Og med den oplysning i mit svar til Kirkeudvalget er der således ikke tale om at tillægge biskopperne nogen selvstændig fælles kompetence i folkekirken. Der er derimod tale om at fremhæve, at høringsproceduren ikke er et ministerielt anliggende.

Som jeg også oplyste i mit svar til Kirkeudvalget, så vil ministeriet kun blive inddraget i sagen, hvis biskopperne efter høringsfristens udløb på grundlag af den modtagne respons når frem til, at folkekirken bør tilslutte sig Porvoo-erklæringen. I så fald vil de formentlig komme med en indstilling om, at der skal foretages nogle ændringer i den kirkelige lovgivning.

Om jeg vil være enig i en endnu ikke kendt indstilling på baggrund af nogle endnu ikke kendte høringssvar, ville det faktisk være ret hasarderet at begive sig ud i nogle gætterier om. Men omvendt vil jeg godt konstatere, at jeg mener, at den nuværende kirkelovgivning udtrykker en udmærket ansvars- og magtfordeling mellem Kirkeministeriet, biskopperne, provstiudvalgene, menighedsrådene osv.

Margrete Auken (SF):

Jeg takker for svaret og er jo ikke særlig overrasket, da det meste af det handler om, hvad Por-

voo-overenskomsten går ud på. Men dér, hvor ministeren siger, at det ikke er et ministerielt anliggende, er på et meget afgørende punkt, nemlig dér, hvor der skal tages stilling til, om vi skal sammenlægges eller have et tæt samarbejde med en kirke, som har en episkopal struktur, dvs. en kirke, som har en biskopledelse.

Det, der faktisk er ved at ske i Danmark, er, at man, fordi man har et afmægtigt forhold til myndighedsstrukturen i kirken, overlader det til biskopperne. Biskopperne har jo anstændigvis – kan jeg høre – i starten ikke syntes, det var deres anliggende, for de kender jo godt den kirkelige lovgivning og ved, at det er ministerens anliggende, og ved, at det er Folketingets anliggende, og derfor har de sagt, at man i lighed med, hvad man tidligere har gjort, udelukkende skulle være rådgivende instans. Men nu har ministeren åbenbart syntes, at det alligevel var for svært, og som ministeren jo også gjorde rede for for lidt siden, ville det være absurd og hasarderet, hvis ministeren skulle have meninger om den episkopale struktur i forhold til confessio augustana – jeg er i og for sig ikke uenig – men sådan er forholdene. Derfor bliver ministeren nødt til at sætte sig ind i confessio augustana og bliver nødt til at overveje, om det nu er rimeligt, at vi går ind og indfører et bispekollegium i den danske kirke, som vi ikke har haft før, og som vi altså heller ikke har ifølge det danske bekendelsesskrift, som er nedfældet i grundloven.

Derfor vil jeg igen spørge ministeren, om hun ikke godt vil svare på, om hun har gjort sig klart, at hun med udtrykket »biskopperne selv« og ved at fjerne det fra ministeriet har støttet en ordning i den danske kirke, hvor biskopperne selv skal tage ansvar for de teologiske spørgsmål, så man altså får en fornemmelse af, at det kun bliver de rent indenrigsministerielle spørgsmål, der skal ligge i ministeriet, for så behøver vi næsten ikke engang at vedtage, at vi skal tiltræde Porvoo-erklæringen, så er vi godt på vej til at gøre det, for så er vi ved at få en bispekirke i Danmark.

Kirkeministeren (Birte Weiss):

Det er et godt og anerkendt princip i et demokrati, at man sørger for, at så mange som muligt kommer til at deltage i debatter af ting, der har en bred interesse. Derfor er det, der er sket her, at vi har sagt – det har den tidligere kirkeminister sagt, og den holdning har jeg også efter at have overtaget jobbet; jeg kan fuldt ud tilslutte mig uden nogen tøven – at det er fornuftigt, at

der foregår en ordentlig folkelig debat om de her ting.

Der er ikke tale om, at biskopperne optræder som kollegium, men der er tale om, at de hver for sig har ansvaret for at få debatten sat i gang ude i deres lokalområder. Og det er jo ikke blot biskopperne, der skal udtale sig; der er også tale om, at menighedsrådene skal udtale sig. Og dér er det såmænd i al sin gribende enkelthed sådan, at menighedsrådene skal melde tilbage til deres biskop.

Vi håber da også meget, at der vil være en del mennesker, som ikke er valgt i det kirkelige demokrati, som kommer til at deltage i den debat. Jeg synes ærlig talt, at fru Margrete Auken skulle tilslutte sig de almindelige demokratiske principper og debatvilligheden, som er bredt og folkeligt forankret, inden hun forsøger at pådutte Folketinget på forhånd at skulle komme med nogle konklusioner, inden debatten har fundet sted. Jeg vil godt sige til fru Margrete Auken, at jeg ville betragte det som – for nu at bruge den sprogbrug, spørgeren selv anvendte – demokratisk afmægtigt at gøre det.

Derfor er humlen i dette her, at der ikke er tale om bisperne som kollegium, men enkeltbiskopperne, der blot har ansvaret ude i deres lokalområder.

Margrete Auken (SF):

Jeg vil takke meget for svaret. Det var utrolig beroligende; jeg forstår, at det ikke er biskopperne, der skal afgøre, om der skal indstilles eller ej. På svaret fik man fornemmelsen af, at hvis biskopperne nu siger, at det skal der ikke, så foretager vi os ikke noget, men ministeren vil sikre, at menighedsrådene er blevet hørt og har svaret.

I øjeblikket er proceduren sådan, at menighedsrådene kan ringe og bede om et eksemplar, hvis de har lyst, de kan svare, hvis de har lyst, og de kan snakke med, som de har lyst til det.

Sådan som det så ud i svaret, kunne jeg få det indtryk, at de, der er gode til at påvirke biskopperne – tidligere var det ministeren – ville få den indflydelse, som ikke synliggøres i den danske kirke, fordi kirken ikke har fået sin frihedslovgivning. Jeg kan nu forstå, at ministeren helt i overensstemmelse med god gammel tradition vil sikre, at høringen er relevant, vil sørge for, at høringssvarene forelægges Folketinget i en bred sammenhæng, sådan at det ikke er bisperne, der afgør det, og så tager vi bagefter stilling til, om vi kan tiltræde Porvoo-erklæringen eller ej.

Kirkeministeren (Birte Weiss):

Jeg kan helt bekræfte fru Margrete Auken i, at hun har misforstået sagen fra den allerførste start. Der har på intet tidspunkt været tale om at bruge denne lejlighed til at gøre biskopperne til et nyt, selvstændigt fællesorgan. Det er en ganske almindelig procedure, der er lagt op til i overensstemmelse med god demokratisk skik.

Jeg har ikke taget stilling til de videre procedurer og har selvfølgelig slet ikke holdninger til høringssvar, der overhovedet ikke foreligger endnu. Det var det, jeg tillod mig at kalde hasarderet, og jeg tror, at en afventende tålmodighed ville være til meget stor gavn for alle parter i denne sag, også selv om man har holdninger, der går på, at man vil lave synoder og al den slags ting.

Jeg tror, at vi skal lade den demokratiske proces foregå omkring dette her, for vi har en folkekirke, hvor det er meningen, at menighedsrådene og også folk, der bare er almindeligt engageret i disse ting, skal ytre sig. Og jeg vil gerne appellere lidt til tålmodighed hos fru Margrete Auken.

Margrete Auken (SF):

Jeg takker for de velmenende råd og vil gøre mig vældig umage.

Og så vil jeg blot sige, at jeg igen glæder mig og en gang til takker for dementiet af det svar, der kom til Kirkeudvalget, for dér stod nemlig, at fordi det var et rent folkekirkeligt anliggende, skulle det være biskopperne selv. Og så stod der til sidst, at hvis biskopperne besluttede at indstille, at vi skulle tiltræde erklæringen, så ville Folketinget tage affære.

Men nu forstår jeg, at selv om det ikke bliver tilfældet, er det i sidste ende os, der afgør det. Hvis de beslutter sig til ikke at ville, er det alligevel os herinde, der lytter til alle svarene. Jeg ved ikke, hvor jeg selv lander. Jeg har ikke nogen mening om det i øjeblikket; jeg har bare været temmelig konsterneret over proceduren med bispekollegiet.

Men jeg er meget taknemlig og lettet over, at ministeren herved har dementeret både den tidligere kirkeministers og sit eget svar.

Kirkeministeren (Birte Weiss):

I et øjeblik overmod forfaldt jeg til fornemmelsen af, at fru Margrete Auken havde forstået, både hvad der ligger i de tidligere skriftlige svar fra den tidligere kirkeminister og fra mig og også i den meningsudveksling, der har været i

dag. Det overmod må jeg så sige at der ikke var dækning for.

Der kan ikke ud af mit svar laves den konklusion, at der hermed at lagt op til, at Folketingets Kirkeudvalg eller Folketinget i almindelighed skal tage stilling til disse rent teologiske spørgsmål.

Det, jeg alene har konstateret, er, at der er tale om, at der nu er sat en proces i gang. Det er ikke et bispekollegium, der gør det, det er enkeltbiskopperne, og jeg afventer med stor interesse, hvad der kommer ud af en så spændende folkelig og teologisk diskussion.

Formanden:

Spørgeren har efter forretningsordenen et enkelt minut tilbage.

Margrete Auken (SF):

Vil det sige, at ministeren alligevel mener, at hvis biskopperne siger nej, så er tiltrædelsen af erklæringen faldet?

Kirkeministeren (Birte Weiss):

Sagt én gang til: Jeg har ikke på forhånd taget stilling til den videre procedure og vil ikke gøre det, før der foreligger nogle høringssvar. Biskopperne skal naturligvis præcis som resten af samfundet lægge øre til, hvad der foregår i deres bagland; så enkelt er det.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 79

4) Til forskningsministeren af:

Henriette Kjær (KF):

»Kan ministeren oplyse, hvilke planer regeringen har med hensyn til indførelse af et såkaldt borgerkort til alle danskere?«

Skriftlig begrundelse

Forskningsministeriet har i oktober 1994 offentliggjort en rapport fra udvalget om informationssamfundet år 2000. Rapporten indeholder en række vidtgående forslag omkring det fremtidige informationssamfund, hvorfor det er på sin plads at få regeringens vurdering af en række af de konkrete initiativer.

Henriette Kjær (KF):

Jeg vil stille en række spørgsmål til ministeren, fordi rapporten her – »Info-samfund år 2000« – er blevet offentliggjort. Det er en spændende rapport med en masse visionære tanker i. Den er et virkelig godt grundlag for en god debat, og det er så det, jeg håber vi kan få i dag, hvor jeg vil stille spørgsmål, der er af mere opklarende karakter.

Jeg kan forstå på ting, jeg har læst i dagblade, at vi allerede til januar vil se en række lovforslag. Ministeren vil udmønte nogle af de ting, der står i rapporten, i konkrete lovforslag, og derfor synes jeg, det er vigtigt, at vi allerede nu – sidst i oktober måned – går i gang med debatten. Jeg vil som noget af det første gerne vide, om ministeren har konkrete planer om at indføre et såkaldt borgerkort?

Forskningsministeren (Frank Jensen):

(Uden mikrofon).

Formanden:

Undskyld, forskningsministeren har glemt at trykke på knappen.

Forskningsministeren (Frank Jensen):

Det er rigtigt, at rapporten fra det såkaldte Dybkjærudvalg har indbefattet, at alle danskere skal have tilbud om at modtage et elektronisk borgerkort med en pinkode og et billede, som kan bruges som sikker identifikation over for det offentlige.

Det er vigtigt at slå fast, at Dybkjærreporten anbefaler, at det bliver et frivilligt tilbud til den enkelte borger, og at der ikke må ske nogen forskelsbehandling mellem de borgere, der har valgt at modtage et borgerkort, og dem, der ikke ønsker det.

Jeg kan oplyse over for spørgeren, at regeringen endnu ikke har taget stilling til de forslag, som foreligger fra Dybkjærudvalget. Bl.a. på baggrund af den igangværende brede høring og den meget store offentlige debat, der er om »Info-samfund år 2000« – jeg kan oplyse over for Folketinget, at de første 6.000 eksemplarer af rapporten allerede er revet væk – vil jeg udarbejde en handlingsplan til opfølgning af udvalgets forslag. Handlingsplanen kan forventes klar i januar måned. Denne handlingsplan vil jeg oversende til Folketinget med henblik på at få en redegørelsesdebat om den her i Folketinget.

I øvrigt har indenrigsministeren siden foråret arbejdet med et forprojekt om borgerkortet, for borgerkortet kan ses som en naturlig videreudvikling af det eksisterende CPR-system. Rapporten fra Indenrigsministeriet forventes at være færdig ved årets udgang. Denne rapport skal naturligvis også indgå i det beslutningsgrundlag, som regeringen skal have, når den tager endelig stilling og vender tilbage til Folketinget med et beslutningsgrundlag.

Henriette Kjær (KF):

Det glæder mig, at ministeren oplyser, at borgere, der ikke har et borgerkort, vil blive sidestillet med borgere, der har et. Men det undrer mig, at der på side 82 i bilaget til rapporten står helt tydeligt:

»Det skal være frivilligt, om man overhovedet vil have og bruge kortet, men med kortet kan borgerne få bedre service.«

Jeg vil gerne have ministeren til at uddybe, hvad man mener med det.

Forskningsministeren (Frank Jensen):
(Uden mikrofon).

Formanden:

Undskyld igen – ja!

Forskningsministeren (Frank Jensen):

I de anbefalinger, som foreligger fra det såkaldte Dybkjærudvalg, indgår, som spørgeren er inde på, at det bliver frivilligt, om den enkelte borger vil modtage kortet; det bliver så at sige et tilbud.

Desuden må der ikke ske nogen forskelsbehandling mellem de borgere, der har modtaget kortet, og de borgere, der ikke ønsker at modtage kortet. Men det er da rigtigt – det erkender jeg også – som spørgeren giver udtryk for, at når der er tale om et borgerkort, der giver en lang række forbedringer af servicen for den enkelte borger, så bliver det meget tiltrækkende for borgerne at få det.

Men der er selvfølgelig også – og det tror jeg vi kan komme ind på både i den videre debat her i salen i dag og ved debatten om den reddegørelse, som jeg vil vende tilbage til Folketinget med i januar måned – en lang række problemstillinger om sikkerheden, der skal afdækkes, inden man kan træffe beslutning om indførelse af et borgerkort.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 80

5) Til forskningsministeren af:

Henriette Kjær (KF):

»Kan ministeren oplyse, hvilke overvejelser regeringen har gjort sig, når det gælder beskyttelsen af den enkelte borger mod misbrug af oplysninger på borgerkortet?«

Skriftlig begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 79.

Henriette Kjær (KF):

Hvis vi får indført det såkaldte borgerkort – som jeg ved at ministeren har talt meget varmt for, så jeg tror, at der vil komme initiativer til, at vi skal have sådan et kort – bekymrer det mig meget, hvordan sikkerheden omkring kortet vil være. Derfor vil jeg høre, hvilke overvejelser man har gjort sig i ministeriet omkring sikkerheden.

Det gælder ikke bare den sikkerhed, der er ved selve kortet – om der er nogen, der kan hacke sig ind og få oplysninger – men også, hvordan man vil beskytte den enkelte borger imod, at man kan blive presset af enten en kommende arbejdsgiver eller et forsikringselskab til selv at trække oplysninger på kortet og så udlevere dem til de pågældende.

Forskningsministeren (Frank Jensen):

Jeg trykker på knappen!

Jeg skal sige til spørgsmålet, at jeg må henvise til min tidligere besvarelse om, at regeringen endnu ikke har taget stilling til de anbefalinger, som foreligger fra Dybkjærudvalget; det er vigtigt at slå fast. Uanset hvor varmt spørgeren mener jeg som minister taler for kortet, så er der ikke truffet nogen beslutning i regeringen om, hvilke konsekvenser vi vil nå frem til vedrørende det elektroniske kort. Så det, jeg kan henføre til her i besvarelsen, er udelukkende de overvejelser, som foreligger fra Dybkjærudvalget.

Der foreligger den klare begrundelse for kortets indførelse, at det skulle give den enkelte borger en lettelse i dagligdagen. Det er ikke udgangspunktet, at der skal indlægges mange såkaldte identifikationsoplysninger på kortet ud over CPR-nummer, navn osv. Kortet skal ikke i sig selv være en databank, det skal bruges som en indgangsnøgle til de centrale edb-registre, og

med pinkoden og andre sikkerhedsforanstaltninger er det muligt at gøre kortet til en sikker adgangsnøgle, så uvedkommende ikke får adgang til personoplysninger. Der skal heller ikke registreres flere oplysninger om os som borgere i de centrale registre end dem, vi allerede har haft i mange år, men borgerkortet skal gøre det muligt at bruge disse registre bedre.

Ved hjælp af kortet kan den enkelte borger f.eks. give tilladelse til, at det offentlige kan overføre oplysninger vedrørende spørgsmål om gennemførelse af omlægning af lån, hvor vi ved fra dem, der har forsøgt sig med det, at det kræver overførsel af en lang række dokumenter fra skattevæsenet, og, hvis man skal flytte fra et realkreditinstitut til et andet, at en lang række andre dokumenter skal fremskaffes og overføres papirmæssigt. Her kan borgeren ved hjælp af borgerkortet simpelt hen give det offentlige mulighed for at overføre dem elektronisk, og dermed sparer den enkelte borger en masse bøvl, og der spares en masse attester og papirgange.

Jeg læser udvalgets rapport sådan, at borgerkortet ikke skaber større risiko for misbrug af personoplysninger, snarere tværtimod. Jeg tror, at den elektroniske behandling og de dertil knyttede sikkerhedssystemer alt i alt skaber større sikkerhed end i de traditionelle papirsagers gang igennem systemerne.

Det yderligere mundtlige spørgsmål, der blev stillet, om borgeren vil blive presset til at anskaffe et borgerkort, mener jeg er et spørgsmål, som nødvendigvis må indgå i de overvejelser og den offentlige debat, der føres i øjeblikket på baggrund af rapporten, og det er også overvejelser, som vil indgå i de videre drøftelser, der skal finde sted både i regeringen og senere her i Folketingssalen.

Henriette Kjær (KF):

Jeg vil høre, om der i Forskningsministeriet er nedsat nogle arbejdsgrupper, der er begyndt at se på de her ting.

Lene Espersen (KF):

(Uden mikrofon).

Formanden:

Undskyld igen! Vi har det samme problem med knappen – og den skal også helst lyse grønt.

Lene Espersen (KF):

Jeg vil gerne i forlængelse af forskningsministerens svar omkring den elektroniske databe-

handling høre, om forskningsministeren har planer om afvikling af den nuværende registerlovgivning, således som det står beskrevet i bilaget til »Info-samfund år 2000«.

Forskningsministeren (Frank Jensen):
(Uden mikrofon).

Formanden:

Vi har visse problemer under denne teknologidebat.

Forskningsministeren (Frank Jensen):
Men den lyser!

Formanden:
Det er godt.

Forskningsministeren (Frank Jensen):
Der skulle være trykket, og nu er der også lyd igennem.

Jeg kan oplyse over for fru Henriette Kjær i henhold til min besvarelse af det første spørgsmål, nr. S 79, at der allerede er et forprojekt i Indenrigsministeriet, og at det er et forprojekt, som vil medføre, at der kommer en pilotprojektrapport, som kan danne baggrund for de videre overvejelser, der skal finde sted i regeringen, men som selvfølgelig også vil indgå i de overvejelser, som Folketinget må gøre sig, når regeringen og jeg på regeringens vegne vender tilbage til Folketinget med en handlingsplan i januar måned.

På det andet spørgsmål fra fru Lene Espersen, om dette her vil medføre, at der skal ske ændringer i registerlovgivningen, kan jeg svare, at det er rigtigt, at det i rapporten fra Dybkjærudvalget anbefales, at der sker ændringer i den eksisterende registerlovgivning. Det har regeringen ikke forholdt sig til endnu, men det indgår i de samlede overvejelser, som regeringen vil vende tilbage til Folketinget med i januar måned.

Henriette Kjær (KF):

Jeg vil lige høre til sidst: Ministeren tror, at sikkerheden omkring sådan et kort vil blive høj, og regner med, at når man har en pinkode, så vil der ikke være nogen problemer; men vi har jo oplevet, at sikkerheden omkring Dankortet egentlig ikke er så god, som man kunne ønske det, og jeg vil høre, om man har overvejet yderligere sikkerhedsforanstaltninger end en pinkode.

Forskningsministeren (Frank Jensen):

Jeg kan oplyse over for spørgeren, at det fra udvalgets side er anbefalet, at kortet udstyres med en pinkode samt et billede; det kender vi også fra det eksisterende Dankort for dem, der har fået påsat et billede på Dankortet, hvis man bruger det også i udlandet som et Visa-Dankort.

Jeg ved, at Teknologinævnet også har arbejdet med spørgsmålet om indførelse af et borgerkort, og at der også er overvejelser, om man burde påføre det såkaldte borgerkort en fingeraftrykscode, der gør, at man sikrer kortet med en yderligere sikkerhedsforanstaltning; alt det indgår selvfølgelig i overvejelserne.

Når spørgeren siger, at der ikke er den store sikkerhed, for så vidt angår Dankortet, så kan jeg ikke her – fordi det ikke indgår i det stillede spørgsmål – redegøre for, hvordan de sikkerhedsmæssige forhold er for Dankortet for øjeblikket, men det kan vi måske vende tilbage til.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 81

6) Til forskningsministeren af:
Henriette Kjær (KF):

»Kan ministeren oplyse, om regeringen har gjort sig overvejelser om ressourceforbruget i den offentlige sektor i lyset af, at større anvendelse af informationsteknologi vil medføre væsentlige rationaliseringsgevinster i den private og den offentlige sektor?«

Skriftlig begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 79.

Henriette Kjær (KF):

Jeg vil høre, om ministeren kan oplyse, om regeringen har gjort sig overvejelser om ressourceforbruget i den offentlige sektor. Jeg vil høre, om man regner med, at der vil være visse besparelser, når man indfører ny teknologi, og jeg kunne tænke mig at vide, om man vil bevare det nuværende antal ansatte i den offentlige sektor og måske flytte ressourcer over til andre områder, eller om man simpelt hen vil slanke den offentlige sektor.

Forskningsministeren (Frank Jensen):

Jeg kan sige, at der ikke hos forfatterne af rapporten om informationssamfundet år 2000 er nogen tvivl om, at informationsteknologien rigtigt anvendt vil kunne give betydelige gevinster i den offentlige sektor i form af besparelser og bedre service over for borgere og virksomheder.

Jeg har ikke på baggrund af rapportens forelæggelse for mig – fordi det nu indgår i den offentlige debat og der er en høring i gang – haft mulighed for at regne hverken på de makroøkonomiske modeller eller på andre modeller, hvordan de samfundsøkonomiske besparelser vil være skruet sammen, men som rapporten »Info-samfund år 2000« påpeger, vil der alene inden for sundhedsområdet kunne hentes milliardbesparelser samtidig med bedre patientservice og kortere behandlingstid. Det lyder vel for os alle ret besnærende; men lad os nu få tingene gennemgået rigtigt. Der er dog ingen tvivl om, at der i en lang række af de dokumentoverførsler, der finder sted – ikke mindst inden for sundhedsområdet – ved en elektronisk behandling vil kunne opnås en meget stor effektivitetsgevinst, og den gevinst kunne man – det er min anbefaling – så i langt højere grad bruge til at forbedre servicen og patientbehandlingen og bruge tiden på den enkelte patient frem for på papirgangene.

Tilsvarende vil betydelige besparelser og bedre service kunne realiseres på det administrative område gennem fortsat kontorautomatisering og øget elektronisk udveksling af oplysninger mellem offentlige myndigheder indbyrdes og mellem den offentlige sektor og den private sektor – netop som foreslået i rapporten »Info-samfund år 2000«. Præcis hvor meget det vil påvirke ressourceforbruget i den offentlige sektor, er det ikke muligt at sige noget præcist om på nuværende tidspunkt. Det kan bedre vurderes i forbindelse med udmøntningen af de konkrete forslag, som regeringen altså vender tilbage til Folketinget med i januar måned.

Lene Espersen (KF):

Jeg vil gerne have forskningsministeren til at bekræfte det, han lige har sagt, nemlig at rationaliseringsgevinster i forbindelse med implementeringen af den nye informationsteknologi i en vis udstrækning vil blive benyttet til en slankning af den offentlige sektor.

Tom Behnke (FP):

Kan ministeren i samme åndedrag bekræfte, at

den selvsamme regering – nej, det var vel den forrige regering – har afgivet en rapport til Folketinget, der påviser, at indførelse af ny teknologi skaber flere arbejdspladser og ikke, som det fejlagtigt af andre medlemmer bliver fremstillet her, afskaffer arbejdspladser?

Forskningsministeren (Frank Jensen):

Jeg kan sige til fru Lene Espersen, at det ikke er baggrunden for forelæggelsen af rapporten, at der af den grund skulle ske nogen slankning af den offentlige sektor. Det, der er udgangspunktet, er, om man ved hjælp af den nye informationsteknologi kan forbedre servicen for den enkelte borger og gøre papirgangene nemmere i den offentlige sektor.

Som sagt har regeringen ikke taget stilling til rapportens konkrete anbefalinger. Der er mange faldgruber for et samfund, der går i gang med omstillingsprocessen fra industrisamfund til informationssamfund. Her er jeg glad for, at rapporten fra Dybkjærudvalget også har en værditilgang netop til diskussionen om informations-samfundet, en værditilgang, der siger, at nu skal vi huske på de danske traditioner. Vi skal sikre os, at vi ikke bruger den nye informationsteknologi til at skabe et nyt klassesamfund med a- og b-borgere: dem, der har den hurtige og direkte adgang til teknologien og også forstår dens anvendelse, og dem, der ikke har mulighed hverken for opøvning i den eller for efterfølgende at få repareret på det igennem efteruddannelse. Så derfor er der faldgruber i informationsteknologiens anvendelse, og derfor er jeg glad for, at jeg med baggrund i Dybkjærreporten har fået nogle gode anbefalinger til, hvordan vi ud fra danske traditioner kan gribe implementeringen og anvendelsen af den nye informationsteknologi an på den rigtige måde.

Til hr. Tom Behnke kan jeg oplyse, at det er rigtigt – det er også min personlige opfattelse – at indførelse af ny teknologi ikke i sig selv vil medføre stigende arbejdsløshed i samfundet. Det vil det gøre på de områder, hvor man anvender teknologien til rationalisering, effektivisering og dermed frigørelse af arbejdskraft, men det vil samtidig give samfundet de økonomiske ressourcer, der gør, at man f.eks. efter mange års besparelser på sundhedsområdet kan forbedre servicen dér og få flere ansatte dér – og sådan kan man gennemgå den offentlige sektor område for område. Det bevirker, at vi faktisk kan forbedre servicen på de områder, hvor vi i dag er utilfredse.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 82

7) Til forskningsministeren af:

Henriette Kjær (KF):

»Kan ministeren oplyse, hvilke overvejelser regeringen har gjort sig vedrørende konkrete initiativer over for virksomhederne, så de kobler sig sammen i et elektronisk netværk til udveksling af forretningsdokumenter (EDI)?«

Skriftlig begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 79.

Forskningsministeren (Frank Jensen):

På baggrund af den igangværende brede høring vil regeringen i samarbejde med det danske EDI-råd og de berørte brancheorganisationer iværksætte en kampagne for elektronisk udveksling af forretningsdokumenter. I den forbindelse bør der for hver branche fastsættes mål for, hvad man vil opnå inden år 2000, og der bør udarbejdes konkrete planer herfor.

I øvrigt har regeringen allerede på finanslovsforslaget for 1995 afsat 2 mio. kr. på finansloven for 1995 og de efterfølgende år til styrkelse af bl.a. Dansk EDI-råds indsats på området.

Henriette Kjær (KF):

Ja tak. Noget af det, jeg ville komme ind på, var netop, om man har tænkt sig at afsætte offentlige midler til dette her. Det kan jeg forstå man har. Har man tænkt sig, at virksomhederne også selv skal gå ind og finansiere en del af nettet?

Forskningsministeren (Frank Jensen):

Når man taler om de danske IT-investeringer, er det vigtigt at holde fast i, at Danmark og dette Folketing for år tilbage har været meget forudseende og allerede har foretaget store samfundsmæssige investeringer for at realisere informationssamfundet Danmark, nemlig da beslutningen om gennemførelse af hybridnetinvesteringer i Danmark blev truffet her i Tinget. Vi har allerede etableret såkaldte highways eller motorveje, når det drejer sig om overførsel af informationer mellem virksomheder indenlands, men også sluttet op til det europæiske net.

Så når det drejer sig om investeringerne, har vi allerede foretaget dem, men nu drejer det sig for forskningsministeren – for mig – og for regeringen om at få anvendt de investeringer, Danmark har foretaget, på den rigtige måde. Der giver rapporten fra Dybkjærudvalget et godt afsæt.

Det, vi skal sikre – det er det, jeg vil anbefale – er, at den offentlige sektor går forrest, når det drejer sig om at få trukket nogle af de nye servicemuligheder og de nye tjenesteydelser op over en kritisk masse. Vi ved, at det kræver et godt samarbejde mellem den offentlige og den private sektor. Vi har i Danmark mange leverandører af software, af ny informationsteknologi, som går og venter på, at der kommer handling bag de mange flotte ord, der har lydt i Danmark igennem mange år, om at få trukket samfundet videre fra industrisamfund over til informationssamfund. Her har vi fået et godt afsæt.

Det kræver til gengæld også handling, og derfor er jeg glad for, at spørgeren også erkender, at det i starten vil kræve nogle investeringer at få trukket nye tjenester op, bl.a. inden for EDI, altså forretningsdokumentoverførsler indbyrdes mellem erhvervsdrivende virksomheder, men også muligheder for direkte at overføre dokumenter fra private virksomheder til den offentlige sektor og dermed undgå en lang række administrative anstrengelser.

Men også her vil vi altså vende tilbage til Folketinget. Der foreligger ikke på nuværende tidspunkt noget beslutningsgrundlag for Folketinget. Det gør der ikke – alene af den grund, at regeringen ikke endeligt har truffet sin afgørelse på baggrund af de anbefalinger, der er i rapporten; og det er med respekt for, at dette her indgår i den almindelige folkelige debat i samfundet – og der er altså god gang i debatten også uden for dette hus.

Lene Espersen (KF):

Jeg vil gerne i forlængelse af forskningsministerens svar vedrørende erhvervsvirksomheder spørge, hvorledes forskningsministeren og regeringen stiller sig til et centralt register for erhvervsvirksomheder af nogenlunde samme størrelse som det CPR-register, vi kender i dag for personer.

Forskningsministeren (Frank Jensen):

Det er rigtigt, at det i rapporten anbefales, at vi viderefører det grundlag, som vi har i Danmark, CPR-registret, som i international målestok er

ganske flot. At vi har sådan et register giver os en lang række muligheder for at give borgerne en bedre service, og det må være det, der bliver omdrejningspunktet for debatten: hvordan man kan forbedre servicen for borgerne. Her har vi altså et CPR-register, vores identifikation.

Når det drejer sig om at hjælpe virksomhederne til en bedre service, mener rapporten, at det hænger snævert sammen med, at man også får et bedre register for at kunne betjene danske virksomheder bedre også på det elektroniske område. Det lægges der op til i rapporten. Det vil indgå i de overvejelser, som regeringen vil gøre sig og vende tilbage til Folketinget med.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 83

8) Til forskningsministeren af:

Henriette Kjær (KF):

»Kan ministeren oplyse, hvilke overvejelser regeringen har gjort sig med henblik på en prioritering af indsatsen, idet der i rapporten »Infosamfund år 2000« er tiltag, som koster et uspecificeret milliardbeløb?«

Skriftlig begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 79.

Henriette Kjær (KF):

Jeg kan forstå, at man ikke har nået at diskutere rapporten ret meget i regeringen, men forskningsministeren har, som jeg før har nævnt, været utrolig meget ude i dagspressen, og jeg vil derfor høre, om man har gjort sig nogen overvejelser om, hvilke af disse meget, meget store projekter man har tænkt sig at prioritere højest – simpelt hen, om man er begyndt at overveje, i hvilken rækkefølge disse ting skal stå for skud.

Forskningsministeren (Frank Jensen):

Jeg forstår godt spørgerens utålmodighed. Der er gået mange, mange år i det danske samfund, siden man traf beslutningen her i Tinget om at investere mange milliarder i et hybridnet, og jeg forstår godt spørgerens utålmodighed, for der er ikke sket meget i de forløbne mange år med henblik på at få danske investeringer i gang på IT-området.

Men spørgeren må nu have en lille smule tålmodighed, for rapporten er ikke mange uger gammel. Regeringen besluttede så sent som i april måned – nej, jeg tror, det var en måned før, men det gik i gang i april måned – at nedsætte det såkaldte Dybkjær/Christensen-udvalg, og det er gået meget stærkt for dette tomandsudvalg at frembringe en meget visionær rapport, en rapport, som også er veldokumenteret, og som har det i sig, der er vigtigt for mig, nemlig en værditilgang til debatten om informations-samfundet år 2000. Med en lille smule større tålmodighed hos spørgeren vil jeg – ud fra den folkelige debat og høringsrunden, der nu er i gang både hos branchen, inden for elektronikområdet og i vores institutioner, både vore højere læreanstalter og vores industri – på baggrund af høringsvarene vende tilbage til Folketinget ikke bare med en redegørelse om, hvad der er kommet ud af debatten om informationssamfundet, men også med en redegørelse, der indeholder en klar plan for, hvordan vi nu foretager de investeringer, der gør, at vi kan trække en lang række nye områder over en kritisk masse og dermed får gang i anvendelsen også ude hos virksomhederne.

Der bliver ikke nogen gennemførelse af hverken 5-års-planer eller 10-års-planer, men det bliver 1-års-planer – sådan med det lange perspektiv, javel, men også med muligheden for, at Folketinget hvert år får mulighed for at vurdere, om de investeringer, vi har tænkt os at gøre i det enkelte år, også realiserer de gevinster, som vi forudsatte, sådan at Folketinget hele tiden kan vende tilbage og justere. For vi ved, at når vi kaster os ud i investeringer i informationsteknologi, ja, så er der på nogle områder mulighed for at forudse, hvad resultaterne vil være, men på andre områder er der ikke, og derfor er det nødvendigt, at det bliver 1-års-planer, så vi hele tiden undgår at foretage fejlinvesteringer fra samfundets side.

Lene Espersen (KF):

I forlængelse af forskningsministerens svar vedrørende planer og tidsplaner kunne jeg godt tænke mig at vide, om forskningsministeren og regeringen overhovedet ikke har gjort sig nogen overvejelse over den overskrift, som denne meget fine beretning har. Den hedder »Info-samfund år 2000«, og jeg kan oplyse forskningsministeren om, at år 2000 ligger i meget, meget nær fremtid. Så det kunne godt være, at en 5-års-plan alligevel var hensigtsmæssig, forstået på

den måde, at der i hvert fald var nogle af tiltagene, som blev udmøntet i konkret handling inden år 2000.

Forskningsministeren (Frank Jensen):

Jeg er glad for den meget store interesse fra de to konservative spillere. Jeg glæder mig til, når jeg vender tilbage til Folketinget i januar måned med en konkret handlingsplan, at se den samme entusiasme fra de konservative rækker for at bidrage til, at vi også får udmøntet det her på de finanslove, som skal være gældende for 1995 og de efterfølgende år. Med den meget store interesse, der er udvist i dag her i salen, ser jeg frem til et godt samarbejde med Det Konservative Folkeparti om den videre udmøntning af sagen.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 84

9) Til forskningsministeren af:

Henriette Kjær (KF):

»Kan ministeren oplyse, om regeringen overvejer tiltag, som vil højne indlæringen af basale kundskaber som f.eks. læsefærdigheder i folkeskolen, da det må være en forudsætning for, at informationsteknologi kan udbredes i folkeskolen?«

Skriftlig begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 79.

Henriette Kjær (KF):

Spørgsmålet drejer sig om den nye teknologi, der skal indføres i folkeskolen. I rapporten giver man udtryk for, at man ønsker, at hver elev skal have sin egen computer. Det er meget ressourcerævende, og folkeskolerne har ikke råd til at købe den slags ting og foretage de investeringer, hvis de forsøger, vil det gå ud over nogle af de basale kundskaber, man også ønsker at bibringe eleverne. Jeg vil høre, hvilke overvejelser ministeren har gjort sig i den forbindelse.

Forskningsministeren (Frank Jensen):

Regeringen er meget opmærksom på de særlige problemer, der kan være omkring niveauet for de basale kundskaber, som kan virke hindrende for en større udbredelse af informationsteknologien.

Regeringen har allerede taget konkrete initiativer for at styrke de basale kundskaber, især læsefærdigheden, i folkeskolen, i gymnasiet og i erhvervsuddannelserne. Gennem udviklingsarbejder og kurser, debatter, pædagogiske temadage og konferencer skærpes bevidstheden om elevernes læseproblemer. Kommuner og amter vil blive opfordret til at prioritere lærernes deltagelse i efteruddannelse om læseundervisningen og læseindlæringen højt, ligesom institutionerne bliver opfordret til at varetage efteruddannelsen af lærerne. Vi vil også opfordre til, at der sker et øget udbud af kurser på området.

Men dertil kommer, at informationsteknologi i sig selv giver helt nye muligheder for at understøtte indlæring af basale kundskaber. Gennem informationsteknologibaseret undervisning kan man med større effekt tilpasse undervisningen til den enkelte elev helt i tråd med den folkeskolereform, der er trådt i kraft for ganske få uger siden, og hvorved der er indført et nyt undervisningsbegreb eller en ny pædagogisk metode, der bygger på, at undervisningen skal tage sit udgangspunkt i den enkelte elev. Her giver informationsteknologien langt bedre pædagogiske redskaber til at sikre, at det bliver udmøntet i virkelighedens verden.

Informationsteknologien vil i de kommende år spille en stadig større rolle i hele uddannelsessektoren. Informationsteknologi skal i langt højere grad end i dag integreres i undervisningen i folkeskolen, gymnasiet og erhvervsuddannelserne.

Henriette Kjær (KF):

Tak. Jeg er glad for svaret, men vil gerne høre ministerens vurdering af det, der står i rapporten om, at alle elever skal have hver sin computer. Jeg mener, det er lidt af en overdrivelse. Man foreslår endda i rapporten, at eleverne skal have hver deres egen computer med hjemmefra. Jeg kan lige se de små elever komme slæbende med deres 386 med skærm og computer og tastatur og det hele. Det lyder ikke særlig praktisk.

Jeg vil gerne høre ministerens vurdering af, om det ikke er en god idé, at man slapper lidt af og bare på hver enkelt skole sørger for, at der er et godt computerrum med så mange computere, at der er en til hver elev – altså så man kommer ind klassevis – nogle gode computere, der fungerer, så man får det niveau, der er lagt op til, skruet ned på et lidt mere realistisk niveau.

Forskningsministeren (Frank Jensen):

Jeg er som regeringens ansvarlige for IT-området ikke uinteressert i de meget detaljerede spørgsmål, som spørgerne gerne vil drøfte, men jeg vil opfordre til, at debatten om, hvordan computeren ude på den enkelte skole kan transporteres fra hjemmet til skolen, foretages andre steder end i Folketingssalen.

Jeg kan oplyse over for spørgeren, at investeringerne ude i kommunerne i computerteknologi på de enkelte skoler er et kommunaløkonomisk anliggende, hvilket regeringen selvfølgelig er opmærksom på. Det vil sige, at drøftelserne om muligheden for at øge antallet af computere på de enkelte skoler foregår i et tæt samarbejde med kommunerne.

Jeg kan oplyse, at rapporten »Info-samfund år 2000« og dens anbefaling – i et samarbejde med indenrigsministeren – er sendt ud til kommunalbestyrelserne med en opfordring til, at man tager de her spørgsmål op til drøftelser på byrådsmøderne i de enkelte kommuner. Og jeg mener faktisk også, at rapporten fortjener, at man på de enkelte skoler i skolebestyrelserne tager drøftelser om, hvordan man kan bidrage til at sikre – dette ligger klart i forlængelse af spørgerens holdning – at ingen elever bliver forhindret i at få indsigt i og mulighed for konkret at anvende den nye informationsteknologi og ikke mindst computerteknologien; for sikrer vi ikke, at eleverne allerede i skolen får lært dette – ja, så får vi meget store problemer i fremtiden.

Lene Espersen (KF):

Jeg vil gerne i forlængelse af forskningsministerens svar spørge forskningsministeren, om han tror, man med denne rapport kan opretholde danske skoleelevers skrivefærdigheder, såfremt blyanten i overvejende grad erstattes af et tastatur?

Forskningsministeren (Frank Jensen):

Jeg tror ikke, jeg yderligere kan gå i detaljer på spørgsmålet om computerens anvendelse i folkeskolen, for som jeg har sagt, er det et kommunaløkonomisk anliggende, men regeringen opfordrer kommunerne til at tage det op som tema.

Regeringen har et aktstykke i Folketingets Finansudvalg om bevilling af 100 mio. kr. til et center for anvendelsen af den nye informationsteknologi i hele uddannelsessystemet, så man kan sige, at fra statslig side er vi igen ved at væ-

re i front efter mange års venten på, hvad man skulle bruge de nye muligheder til – bl.a. samfundsinvesteringer i hybridnettet – som på grund af tidligere mangel på initiativ ikke er anvendt.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål

Formanden:

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige svar på spørgsmål stillet af følgende medlemmer af Folketinget:

Behnke, Kim (FP): spm. nr. S 16 og 17

Baastrup, Anne (SF): spm. nr. S 24

Christensen, Jan Kjøpke (FP): spm. nr. S 23

Dahl, Kristian Thulesen (FP): spm. nr. S 1, 2 og 38

Donner, Ole (FP): spm. nr. S 19

Hækkerup, Klaus (S): spm. nr. S 46

Jespersen, Jørn (SF): spm. nr. S 6

Kjærsgaard, Pia (FP): spm. nr. S 58

Larsen, Erik (V): spm. nr. S 21 og 22

Møller, Kjeld Rahbæk (SF): spm. nr. S 7 og 8

Sams, Pernille (KF): spm. nr. S 33-36

Steenholdt, Otto (V): spm. nr. S 4 og 5

Søndergaard, Søren (EL): spm. nr. S 3

Aaen, Frank (EL): spm. nr. S 18

Spm. nr. S 16

Til skatteministeren (7/10 94) af:

Kim Behnke (FP):

»Finder ministeren ikke, at det er uærligt, at bruttoskatten (arbejdsmarkedsbidraget) er blevet solgt som værende uden betydning for modtagere af efterløn, når det faktisk er sådan, at efterlønsmodtagere har mistet penge på bruttoskatten?«

Begrundelse

I de forskellige publikationer fra Told- og Skattestyrelsen m.v. redegøres der for, at der ikke skal beregnes bruttoskat af efterløn. Men til gengæld bliver beløbet, hvorudfra efterlønnen beregnes, reduceret for bruttoskat. Det betyder, at de fleste modtagere af efterløn har fået deres ydelse sat ned som følge af bruttoskatten.

Mon det ikke var mere ærligt åbent at erkende, at også efterlønnen bliver påvirket af bruttoskatten?

Svar (18/10 94)

Skatteministeren (Ole Stavad):

Jeg er ikke enig i synspunktet om, at efterlønsmodtagere har mistet penge på arbejdsmarkedsbidraget. Tværtimod er rådighedsbeløbet for efterlønsmodtagere som gruppe mærkbart forøget efter reformerne på skatte- og arbejdsmarkedsområdet i 1993, hvilket yderligere understreges af, at den laveste efterlønsats blev hævet fra 80 pct. til 82 pct. af dagpengemaksimum, således at de heraf omfattede efterlønsmodtagere i realiteten blev overkompenseret for justeringerne af ydelsesniveauet for offentlige overførselsindkomster som følge af arbejdsmarkedsbidraget.

Når det – som anført i begrundelsen for spørgsmålet – i Told- og Skattestyrelsens informationspjecer m.v. oplyses, at der ikke skal betales arbejdsmarkedsbidrag af den statslige efterlønsordning, er det en helt korrekt og nødvendig faktuel oplysning til såvel modtagerne af efterlønnen som de indeholdelsespligtige – i dette tilfælde offentlige myndigheder.

Det er – som ligeledes anført i begrundelsen for spørgsmålet – korrekt, at der som led i 1993-reformerne, herunder ved fastsættelsen af ydelsesniveauet for den statslige efterlønsordning og andre offentlige overførselsindkomster, blev taget højde for, at disse indkomster ikke er omfattet af bidragspligten, der er fastslået i arbejdsmarkedsfondslovens § 7.

Dette forhold har aldrig været benægtet af regeringen, der tværtimod åbent har oplyst om, at justeringen af ydelsesniveauet for offentlige overførselsindkomster er sket af hensyn til en ligestilling mellem lønmodtagere, selvstændigt erhvervsdrivende, der er omfattet af bidragspligten, og modtagere af overførselsindkomster, der som nævnt ikke er det. Dette hensyn er ligeledes indføjet som en generel mekanisme i lovgivningen om regulering af overførsler m.v., som Folketinget vedtog som led i 1993-reformerne, således at der også fremover under indfasningen af skattereformen m.v. ved satsreguleringen tages højde for virkningerne af bl.a. arbejdsmarkedsbidraget.

I modsat fald ville efterløns- og dagpenge- modtagere m.fl. blive yderligere begunstiget

gennem arbejdsmarkeds-, pensions- og skatte-reformen i modsætning til de persongrupper, som er omfattet af bidragspligten i arbejdsmarkedsfundsloven, og som derfor »alene« nyder godt af de sænkede indkomstskatter.

Spm. nr. S 17

Til skatteministeren (7/10 94) af:

Kim Behnke (FP):

»Vil ministeren på baggrund af den faktiske udvikling i projektet omkring Told- og Skatteregion Thisted's nye bygning erkende, at Folketingets Finansudvalg ikke fik korrekte oplysninger ved behandlingen af aktstykke 276/1993?«

Begrundelse

Ved behandlingen af aktstykke 276/1993 afgav ministeren en række oplysninger til Folketingets Finansudvalg. Det gjaldt emner som prisen på jorden, der skal bebygges, det gjaldt spørgsmålet om forureningsbekæmpelse på jorden, det gjaldt spørgsmålet om den samlede pris for projektet samt forbundne forpligtelser, og det gjaldt begyndelseshusleje m.v.

Nu har udviklingen vist, at det valgte projekt er blevet ca. 12 mio. kr. dyrere end det alternative lokale projekt, at huslejen i begyndelsen er højere med det valgte projekt end forudsat, at der ikke er gennemført forureningsbekæmpelse på jorden som lovet, og endelig at kommunen har solgt jorden 600.000-700.000 kr. billigere til bygherrerne end forudsat.

På den baggrund er det nærliggende at antage, at ministeren ved besvarelsen af spørgsmålene fra Folketingets Finansudvalg ikke har afgivet fyldestgørende og korrekte svar!

Ministeren bedes i besvarelsen give en grundig beskrivelse af årsagerne til de markante afvigelser, der er konstateret mellem ministerens løfter og den faktiske udvikling.

Svar (21/10 94)

Skatteministeren (Ole Stavad):

Nej.

Akt. 276/1993 vedrørte indgåelse af lejemål til Told- og Skatteregion Thisted i en bygning, der på det tidspunkt endnu ikke var opført. Oplysningerne i aktstykket var derfor givet på grundlag af det foreliggende projekt.

Efter Finansudvalgets godkendelse af aktstykket blev der udarbejdet detailprojekt for byggeprojektet. Der skete i den forbindelse mindre justeringer i arealet, hvilket ikke er usædvanligt. Justeringerne medførte en forøgelse på under 1 procent af det samlede areal. Selv efter denne ændring har det valgte projekt en lavere årlig husleje end det alternative lokale projekt, men forskellen er meget beskedent. Told- og Skattestyrelsen har derfor accepteret justeringerne.

Det fremgår i øvrigt af aktstykket, at »en eventuel afvigelse i faktisk areal i forhold til det projekterede vil bevirke en tilsvarende regulering af lejebeløbet«.

For så vidt angår spørgsmålet om forureningsbekæmpelse på jorden, kan jeg oplyse, at der ved den gennemførte forureningsbekæmpelse af grunden er opfyldt alle de miljøkrav, der er stillet af amtet.

Endvidere kan jeg oplyse, at efter Told- og Skattestyrelsens oplysninger er det valgte projekt ikke blevet dyrere end det alternative lokale projekt. Styrelsen er ikke bekendt med byggeudgiften til nogle af de omhandlede projekter, men opfatter spørgsmålet som gående på den samlede lejeudgift i de to projekter. Dette kan muligvis være forklaringen på, at det i begrundelsen til spørgsmålet anføres, at det ene projekt er ca. 12 mio. kr. dyrere end det andet.

Da uopsigelighedsperioden for det valgte projekt er 15 år, medens den er 12 år for det alternative projekt, vil der selv sagt være forskel i den samlede lejeudgift i uopsigelighedsperioden. Ved valget af projekt har forskellen i lejeperiode været en af de parametre, der er indgået. Da en kortere lejeperiode kun bliver aktuel i det tilfælde, at Told-Skat ønsker at fraflytte lejemålet, har Told- og Skattestyrelsen haft den opfattelse, at det valgte projekt var så meget mere hensigtsmæssigt, at en 3 år kortere uopsigelighedsperiode ikke kunne opveje dette.

Styrelsen er ikke bekendt med kommunens salgspris for grunden.

Det valgte projekt blev som oplyst i aktstykket foretrukket ud fra en samlet vurdering af lejevilkår og kvalitetene ved de alternative lejemål. Dette projekt var efter Told- og Skattestyrelsens opfattelse det projekt, der mest hensigtsmæssigt opfylder regionens ønsker om indretning. Projektet var samtidig det projekt, der giver Told-Skat den billigste årlige husleje, jf. besvarelsen af spm. 26 fra Finansudvalget. Jeg mener derfor, at der er sund fornuft i valget.

Spm. nr. S 24

Til indenrigsministeren (10/10 94) af:

Anne Baastrup (SF):

»Vil ministeren bekræfte oplysningerne i dagbladet Politiken den 9. oktober 1994 om, at København vil blive en forholdsvis billig skattekommune, hvis kommunen løses fra sine amtsopgaver og disse løftes op i et såkaldt hovedstadsamt, samt oplyse, hvor stort skattetryk ca. ville blive i København i 1995, hvis amtsopgaverne var lagt over i et hovedstadsamt?«

Svar (17/10 94)

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Københavns Kommunes udskrivningsprocent for 1994 er fastsat til 30,8. Den samlede gennemsnitlige primærkommunale og amtskommunale udskrivningsprocent i de øvrige amter i hovedstadsområdet udgør til sammenligning:

Samlet primær- og amtskommunal udskrivningsprocent 1994

	Amts-kommunal	Primær-kommunal	Samlet
Københavns Kommune	-	-	30,8
Københavns Amt	10,1	19,4	29,5
Frederiksborg Amt	9,8	18,6	28,4
Roskilde Amt	10,1	18,7	28,8

Københavns Kommunes udskrivningsprocent ligger således over gennemsnittet i hovedstadsområdet. For 1994 har Københavns Kommune den fjerdehøjeste (samlede) udskrivningsprocent i hovedstadsområdet.

I flere analyser af Københavns Kommunes udgiftsniveau har det været påvist, at Københavns Kommune har et særlig stort udgiftsniveau på de amtskommunale opgaveområder såsom sygehuse og sygesikring.

København og Frederiksberg Kommuner særlige status som både primær- og amtskommune gør imidlertid, at der ud fra det foreliggende regnskabsmateriale kun kan foretages en beregningsmæssig opsplitning af samtlige udgifter på amtskommunale og primærkommunale områder – en opgørelse, der således må tages

med visse forbehold. Beregningerne viser her, at ca. 60 pct. af Københavns Kommunes netto-drifts- og anlægsudgifter kan henføres til den primærkommunale opgavevaretagelse.

Denne fordeling kan dog ikke isoleret anvendes ved opdeling af beskatningsprocenter i en primær- og en amtskommunal del.

Der må her bl.a. tages hensyn til de forskellige skatteregler for amtskommunerne og primærkommunerne vedrørende bl.a. ejendomsskatter og selskabsskat.

En opdeling af skattefinansieringsbehovet vanskeliggøres desuden af det forhold, at der i de senere år har været en strukturel ubalance i Københavns Kommunes økonomi, som har været løst ved en række midlertidige tiltag, herunder bl.a. optagelse af hypotekbanklån, ejendomssalg m.m.

Endelig er opsplitningen af gældsbyrde og dermed renter og afdragsudgifter et område, hvor der vanskeligt kan foretages en beregningsmæssig opdeling.

Som det således fremgår, rummer en opsplitning af beskatningen på en primærkommunal og en amtskommunal andel en række opgørelsesmæssige problemer, ligesom der på en række områder må lægges nogle rent antagelsesmæssige forudsætninger til grund.

Det vil derfor ikke være hensigtsmæssigt at fremkomme med et rent skønsmæssigt bud på beskatningsniveauet for en primærkommunal del af Københavns Kommune.

Spm. nr. S 23

Til sundhedsministeren (10/10 94) af:

Jan Køpke Christensen (FP):

»Vil ministeren tage initiativ til, at alle landets praktiserende læger får et overblik over, hvor lange ventelisterne er på landets hospitaler, således at de praktiserende læger kan foretage den optimale information til patienterne?«

Begrundelse

I det sønderjyske er det fremkommet, at næstformanden for De Privatpraktiserende Læger, Uwe Jansen, bl.a. i Radio-Syd har sagt, at man måske er for dårlig til at informere om ventelisternes størrelse, og at man samtidig tager hensyn til, om man kender de læger, der er på hospitalerne. Samtidig ønsker spørgeren at få klar-

hed over, om der efter ministerens mening er et reelt incitament for sygehusene til at få nedbragt ventelisterne, når det ikke kommer det enkelte sygehus økonomisk til gode.

Svar (21/10 94)

Sundhedsministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Lad mig indledningsvis fastslå, at landets praktiserende læger allerede i dag kan få et overblik over, hvor lange ventelisterne er på landets hospitaler. Samtlige amtskommuner sender ventetidsopgørelser over udvalgte behandlinger til egne sygehuse ud til de praktiserende læger. Og i næsten alle amter informeres de praktiserende læger ydermere om ventetiderne i flere af de omkringliggende amter.

Amternes information til de praktiserende læger om ventelister er begrænset derved, at oplysningerne alene vedrører udvalgte behandlinger og udvalgte amter. Derfor må det forventes, at oplysningerne vil blive bedre og mere omfattende i de kommende år. Således arbejder flere amter med at udvikle elektroniske informationssystemer, som vil gøre det muligt for lægerne at hente præcise oplysninger om ventelistsituationen.

I øvrigt kan jeg oplyse, at Sundhedsministeriet, Finansministeriet og Amtsrådsforeningen i samarbejde med Socialforskningsinstituttet er i færd med at undersøge virkningerne af det frie sygehusvalg, herunder om patienterne og de praktiserende læger har den nødvendige information om ventetiderne til at kunne benytte det frie valg.

Resultaterne af undersøgelsen forventes at foreligge inden årets udgang, hvorefter Sundhedsministeriet vil overveje, om der er behov for yderligere initiativer vedrørende information om ventetiderne til sygehusbehandling.

Afslutningsvis skal jeg under henvisning til begrundelsen for spørgsmålet slå fast, at sygehusene efter min mening altid har en klar interesse i at sikre patienterne hurtig og god behandling og dermed også et incitament til at reducere ventetiderne.

Spm. nr. S 1

Til skatteministeren (4/10 94) af:

Kristian Thulesen Dahl (FP):

»Vil ministeren bekræfte, at regeringen vil nedsætte eller fjerne formueskatten, og hvornår forventes denne nedsættelse eller fjernelse at kunne blive effektiv?»

Begrundelse

Økonomiminister Marianne Jelved har til dagbladet Børsen den 30. september 1994 erklæret, at regeringen vil undersøge mulighederne for at aftrappe eller helt afskaffe formueskatten. Tilsvarende udtalelser blev før folketingsvalget fremsat af finansminister Mogens Lykketoft og erhvervsminister Mimi Jakobsen.

Det må være rimeligt, at der nu meldes klart ud fra Skatteministeriet, om der er dækning for økonomiministerens og de øvrige ministres udtalelser.

Formueskatten hører til beskatningstyper, der er klart skadelige for det danske samfund. Denne dobbeltbeskatning har tvunget flere tusinde velstillede danskere til at forlade deres fædreland for at sikre bevarelsen af familieejede virksomheder og andre værdier. Den indbringer et yderst beskedent provenu på omkring 700 mio. kr., som ikke står i rimeligt forhold til de ulemper, samfundet lider ved, at dygtige og driftige erhvervsfolk har måttet forlade Danmark.

Der er brug for et barsk opgør med tidligere tiders misundelsespolitik på skatteområdet, og det vil være et yderst gavnligt signal, at skatteministeren nu bekræfter, at formueskatten skal afskaffes, og at dette vil ske inden for en ret kort tidshorisont.

Da både Venstre, Det Konservative Folkeparti og Fremskridtspartiet – og nu også tre af regeringens ministre – har ytret sig til fordel for afskaffelse af formueskatten, vil det ikke være vanskeligt for skatteministeren at samle et flertal bag et konkret lovforslag. Vil skatteministeren ikke tage initiativet, er Fremskridtspartiet parat.

Svar (13/10 94)

Skatteministeren (Ole Stavad):

I sidste folketingssamling blev der af Det Konservative Folkeparti og Venstre fremsat et beslutningsforslag om afskaffelse af formue-

skatten. Forslaget var til første behandling i Folketinget den 23. februar 1994.

Som jeg allerede sagde under debatten – hvilket også fremgår af spalte 6873 i fortrykket af Folketingets forhandlinger – kan man godt betragte formueskatten som en slags opsamlings-skat, der skal afbøde manglerne i de øvrige skatteregler. Der er næppe heller megen tvivl om, at hovedparten af de formuer, der i dag er grundlag for pålignede formueskatter, er opsamlet af lavt- eller ubeskattede midler. Derfor kan man heller ikke løsrive formueskatten fra det øvrige skattesystem. Tværtimod må formueskattens fremtidige rolle i det danske skattesystem ses i forhold til de øvrige skatteregler.

Som det også fremgår af Folketingets forhandlinger, tilkendegav jeg under debatten over for forslagsstillerne, at såfremt de er parate til at tilslutte sig den konsekvente beskatning af alle former for indkomst, herunder også aktieavance, ejendomsavance og goodwill m.v., ja, så har vi jo et grundlag for en drøftelse af emnet mellem de to partier og regeringen.

Spørgsmålet om regeringens holdning til en ændring af formueskatten fremgik således allerede af mine udtalelser under debatten i Folketinget i februar, ligesom også andre regeringsmedlemmer har udtalt, at regeringen er åben over for en politisk drøftelse af formueskatten. Det afgørende er dog, at en sådan drøftelse sker i en sammenhæng, hvor formueskatten ikke er løsrivet fra det øvrige skattesystem.

Spm. nr. S 2

Til udenrigsministeren (4/10 94) af:

Kristian Thulesen Dahl (FP):

»Hvad er den nærmere baggrund for, at Kommissionen har besluttet at indføre op mod 30 pct.s særtold på en række farvefjernsyn fra Asien?«

Begrundelse

Ifølge Erhvervs-Bladet den 3. oktober 1994 er den værst ramte virksomhed det thailandske firma Teletech, der skal betale 29,8 pct. ekstratold af tv-apparaterne. 28,8 pct. skal lægges på importen fra Kina og 23,4 pct. på Goldstar Mitr.-fjernsyn fra Malaysia. Daewoo, Samsung og Goldstar får lagt henholdsvis mellem 16 og 19 pct. oven i prisen.

Spørgeren finder det dybt beklageligt, at EU, der skulle arbejde for en friere verdenshandel og bortfald af told og restriktioner, indfører særtold, og spørgeren ønsker derfor nogle gode forklaringer på, hvorfor EU kommer med dette initiativ.

Regeringen nævner selv i sit regeringsgrundlag af september 1994, at en friere verdenshandel er et væsentligt bidrag til stabilitet i verden, og alligevel ser det ud til, at Danmark er med i initiativer, der fører den stik modsatte vej.

Spørgeren finder, at særtold er den forkerte vej at gå, hvis vi nogen sinde skal få en reel frihandel her i verden, og spørgeren håber, at regeringen deler denne holdning.

Svar (19/10 94)

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Society for Coherent Anti-dumping Norms (SCAN – hvor Bang & Olufsen er medlem) indbragte i efteråret 1992 en klage for Kommissionen vedrørende importen af visse farvefjernsynsapparater med oprindelse i Kina, Korea, Malaysia, Singapore, Thailand og Tyrkiet. I klagen blev Kommissionen anmodet om at indlede en antidumpingundersøgelse af sagen.

Efter i antidumpingkomiteen at have hørt EU-medlemslandene om, hvorvidt de fandt, at en undersøgelse skulle indledes, blev en åbning af sagen offentliggjort den 25. november 1992 i EF Tidende nr. C 307.

Kommissionen gennemførte herefter en foreløbig undersøgelse af forholdene.

Undersøgelsen har for det første vist, at der er tale om dumping (dvs. at hjemmemarkedsprisen for et produkt er højere end eksportprisen), for så vidt angår fjernsynsapparater hidrørende fra Kina, Korea, Malaysia, Singapore og Thailand, men derimod ikke fra Tyrkiet. Dumpingmarginen (den konkrete forskel mellem hjemmemarkedsprisen og eksportprisen) var dog forskellig fra land til land og fra eksportvirksomhed til eksportvirksomhed.

For det andet viste undersøgelsen, at der er tale om, at EU-industrien, der fremstiller fjernsynsapparaterne, siden 1989 har oplevet nedgang både i produktion og salg og har tabt markedsandel både i form af mængde og værdi på et ellers voksende marked.

For det tredje skønnedes i undersøgelsen, at der var en årsagsmæssig sammenhæng mellem de to forhold (dumping og skade).

På denne baggrund har Kommissionen med virkning fra den 2. oktober 1994 pålagt importen fra Kina, Korea, Malaysia, Singapore og Thailand en foreløbig antidumpingtold.

For firmaer, der samarbejdede fuldt ud med Kommissionen, og for hvilke der derfor kunne udregnes eksakte dumpingmarginer, er der fastsat særskilte satser svarende til de enkelte firmaers dumpingmarginer. Disse satser varierer mellem 3,1 og 29,8 pct. Fjernsynsapparatfirmaer, der i undersøgelsesfasen ikke samarbejdede med Kommissionen eller ikke var kendte, er pålagt en antidumpingtold svarende til den for landet fundne højeste dumpingmargin (eller den sats, der er tilstrækkelig til, at skadevirkningen på EU-industrien ophører, såfremt denne sats er lavere end den fundne dumpingmargin). Disse satser andrager henholdsvis 28,8, 18,8, 23,4, 23,6 og 29,8 pct.

De importerende virksomheder skal indtil videre ved import fra de nævnte lande stille en sikkerhed på størrelse med den foreløbige antidumpingtold. Beløbet opkræves endeligt, hvis der pålægges en endelig antidumpingtold, og tilbagebetales, hvis ikke der pålægges en endelig antidumpingtold.

Kommissionen skal herefter gennemføre en yderligere undersøgelse af forholdene, og såfremt den finder, at sagen bør nyde fremme, skal den fremsætte forslag til Rådet om pålægelse af en endelig antidumpingtold. Rådet skal inden for en frist af fire måneder fra den 2. oktober 1994 at regne træffe afgørelse ved almindeligt flertal.

Regeringen arbejder for de bedst og friest mulige forhold for verdenshandelen, men tager samtidig afstand fra konkurrencemetoder, der er urimelige og handelsforvridende som f.eks. dumping.

Danmark vil derfor i Rådet stemme imod forslag fra Kommissionen om pålægelse af antidumpingtold, medmindre de tre i GATT fastlagte betingelser er opfyldt: For det første skal det være klart fastslået, at der er tale om dumping, og at dumpingmarginen ikke er ubetydelig. For det andet skal det godtgøres, at der er tale om væsentlig skade eller fare herfor for EU-producenterne af de tilsvarende produkter, og for det tredje skal det være åbenbart, at der er en årsagsmæssig sammenhæng mellem de to forhold.

Spm. nr. S 38

Til udenrigsministeren (12/10 94) af:

Kristian Thulesen Dahl (FP):

»Vil udenrigsministeren oplyse, i hvilke tilfælde EU har givet dispensationer, hvor EU tillader statsstøtte?«

Begrundelse

Det har i længere tid været et stigende problem, at der i EU gives dispensationer fra hovedreglen om, at statsstøtteordninger til produktion m.v. ikke er tilladt.

I stedet for at afvikle statsstøtteordninger gives der derimod flere dispensationer fra EU. Derfor har spørgeren fundet det nødvendigt, at der udarbejdes et samlet overblik fra regeringen over udviklingen i landenes statsstøtteordninger.

Som et eksempel kan det nævnes, at det har været en berettiget torn i øjet på danske skibsværfter, at Tyskland har kunnet give massiv støtte til udvikling af værftsindustrien i det tidligere Østtyskland på bekostning af de værfter, som følger markedets spilleregler.

Desværre kommer der ofte nye eksempler på, at statsstøtte og dermed en skævvridning af markedsmekanismen tillades. Senest har vi haft debatten om den franske statsstøtte til Air France og computerfirmaet Bull.

Svar (21/10 94)

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): De grundlæggende EU-regler om statsstøtte findes i Traktatens art. 92-94. Undtagelserne fra det generelle forbud mod statsstøtte fremgår navnlig af art. 92, stk. 2 og 3.

Som det fremgår af Traktatens bestemmelser, er det EU-Kommissionen, der administrerer statsstøttereglerne.

Kommissionen træffer årligt beslutning i et stort antal sager på grundlag af underretninger fra medlemsstaterne – herunder Danmark – om påtænkte støtteordninger.

I større sager og i sager af principiel karakter offentliggør Kommissionen sine afgørelser i EFT og gennem pressemeddelelser.

Kommissionen fremlægger hvert år en Beretning om Konkurrencepolitikken (1993-udgaven: Kom(94) 161), som indeholder en gennemgang

af Kommissionens vigtigste beslutninger, udviklingen i Kommissionens politik i hovedtræk samt Domstolens vigtigste domme. Disse beretninger tilgår Folketingets Europaudvalg på linie med andre kommissionsdokumenter.

Spm. nr. S 19

Til trafikministeren (7/10 94) af:

Ole Donner (FP):

»Vil ministeren forklare, med hvilken juridisk begrundelse Trafikministeriet gentagne gange har nægtet Mercandia Rederierne adgang til de eksisterende færgefaciliteter i Helsingør, og vil ministeren gribe ind og sikre, at Konkurrencerådets ord bliver efterlevet, så Trafikministeriet ophører med at beskytte DSB's reelle monopolstilling og giver Mercandia Rederierne adgang til at benytte terminalerne snarest muligt?«

Begrundelse

Mercandia Rederierne har i flere år forsøgt at bryde DSB/Sweferrys monopol på Helsingør-Helsingborg-overfarten, men hidtil er rederiet blevet nægtet adgang til terminalen i Helsingør. Det er sket, selv om rederiet har Konkurrencerådets ord for, at den danske stat skal overlade en del af terminaladgangen i Helsingør til andre rederier.

Det virker helt uholdbart, at Trafikministeriet bringer sig på kollisionskurs med Konkurrencerådets afgørelser, og ministeren bør gribe ind og sikre, at Mercandia Rederierne kan få adgang til at benytte færgefaciliteterne i Helsingør. Det kan ikke være rigtigt, at Trafikministeriet reelt skal medvirke til at opretholde et faktisk monopol for DSB, der er i strid både med dansk konkurrencelovgivning og tillige formentlig i strid med EU-retten.

Ministeren bedes derfor nu fremkomme med ministeriets officielle juridiske begrundelse for, hvorfor man har nægtet Mercandia Rederierne adgang til at benytte en del af terminaladgangen, og ministeren bør desuden bekræfte, at ministeriet vil lovliggøre situationen og fremme den fri konkurrence ved at give Mercandia adgang til faciliteterne snarest muligt og i alt fald senest pr. 1. januar 1995.

Svar (17/10 94)

Trafikministeren (Jan Trøjborg):

Som bekendt består Helsingør Havn dels af Helsingør Statshavn (inden for molerne), dels af DSB's færgenhavn (uden for).

Mercandia Rederierne søgte oprindelig om plads ved statshavnens Nordre Mole.

Imidlertid var det i forbindelse med vedtagelsen af lov nr. 221 af 4. april 1990 om udbygningen af færgeterminalen i Helsingør forudsat, at Nordre Mole fremtidig friholdes for færgetrafik. Herved tages hensyn til den nære beliggenhed ved Kronborg samt til kommunens ønske om at undgå den tunge trafik gennem Helsingør By.

Ansøgningen kunne derfor ikke imødekommes, og der er ikke andre muligheder for at anvise plads til nye bilfærgeruter i statshavnen.

Mercandia har derefter søgt at komme ind i DSB's færgenhavn, som er anlagt af DSB i henhold til 1990-loven. DSB's havnefaciliteter er skræddersyet til den trafik, som udføres af DSB og de svenske jernbaner i det fælles selskab Skandlines. Selskabet udnytter i praksis pladsen fuldt ud, og der er derfor ikke mulighed for at tillade andre færgeselskaber at benytte disse havnefaciliteter.

Som nævnt i begrundelsen for spørgsmålet rettede Konkurrencerådet i brev af 26. maj 1993 henvendelse til min forgænger om at fremme konkurrencen med hensyn til overførsel af person- og lastbiler samt busser på Helsingør-Helsingborg-ruten med henstilling om i et vist omfang at tillade alternative operatører at benytte DSB's havnefaciliteter i Helsingør.

Min forgængers opfattelse var, at den mest farbare vej til at skabe yderligere konkurrence på ruten ville være at søge spørgsmålet løst ved anlæg af en ny havn syd for DSB's færgenhavn. Denne vurdering er jeg helt enig i.

Vi har modtaget en ansøgning om anlæg af en sådan færgenhavn. Ansøgningen er for tiden til høring blandt de relevante myndigheder. Høringsproceduren er endnu ikke afsluttet.

Spm. nr. S 46

Til udenrigsministeren (13/10 94) af:

Klaus Hækkerup (S):

»Kan udenrigsministeren oplyse antallet af (fuldtids-)ansatte i EU (EF) finansieret over Fællesskabets budgetter i hvert af årene 1992 og 1993 samt den samlede lønudbetaling i hvert af årene omregnet til danske kroner?«

Begrundelse

Der henvises til besvarelse af 7. september 1992 på spørgsmål nr. S 934 af 24. juni 1994.

Svar (21/10 94)

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): På baggrund af det vedtagne budget for 1992 og 1993 er vedlagte tabeller udarbejdet. Antallet af fuldtidsstillinger i EU fordelt på institutioner fremgår af vedlagte tabel 1. De totale lønomkostninger inkl. tillæg, godtgørelser og overarbejde opgjort i danske kroner og fordelt på institutioner fremgår af vedlagte tabel 2.

Tabel 1. Personale (fuldtidsstillinger) fordelt på institutioner.

Institutioner	1992 Fuldtids- stillinger	1993 Fuldtids- stillinger
Europa-Parlamentet ..	3.686	3.790
Rådet	2.225	2.256
Det Økonomiske og Sociale Udvalg	510	510
Kommissionen	17.946	18.576
Domstolen og Retten i Første Instans	800	825
Revisionsretten	394	402
I alt	25.561	26.359

Tabel 2. De totale lønomkostninger fordelt på institutioner.

Institutioner	1992 mio. kr.	1993 mio. kr.
Europa-Parlamentet ..	1.886	2.012
Rådet	1.100	1.164
Det Økonomiske og Sociale Udvalg	251	264
Kommissionen	9.853	9.881
Domstolen og Retten i Første Instans	417	438
Revisionsretten	221	241
I alt	13.728	14.000

Bem.: Danmarks Nationalbanks gennemsnitlige ecurkurs for 1992 og 1993 på henholdsvis 1 ecu = 7,7997 dkr. og 1 ecu = 7,5819 dkr. er anvendt ved omregning til danske kroner.

Spm. nr. S 6

Til sundhedsministeren (6/10 94) af:

Jørn Jespersen (SF):

»Vil ministeren hurtigst muligt orientere Folketinget om det møde, der skal finde sted i Ottawa den 24.-28. oktober 1994 i Codex Alimentarius, hvor bl.a. mærkning af gensplejsede levnedsmidler er på dagsordenen, og vil ministeren i den forbindelse

- redegøre for indholdet i det amerikanske mærkningsforslag,
- fremsende Levnedsmiddelstyrelsens vurdering af konsekvenserne af en vedtagelse af de amerikanske forslag samt
- oplyse, hvilket mandat/instruks ministeren foreslår at Levnedsmiddelstyrelsen skal have med til mødet?«

Begrundelse

Mærkning af gensplejsede levnedsmidler har indtil nu haft en høj prioritet i regeringens arbejde, bl.a. i forbindelse med forhandlingerne i EU om det såkaldte Novel Food-direktiv. Det forhold, at Codex Alimentarius på mødet den 24.-28. oktober 1994 planlægger at behandle et amerikansk forslag om mærkning af gensplejsede levnedsmidler, som kan få konsekvenser for forhandlingerne i EU og for de forslag, Folketinget må vælge at vedtage på dette område, tilsiger efter spørgerens mening, at der sker en grundig orientering af Folketinget inden mødet den 24.-28. oktober.

Svar (20/10 94)

Sundhedsministeren (Yvonne Herløv Andersen):

På baggrund af indhentet udtalelse fra Levnedsmiddelstyrelsen kan jeg oplyse følgende:

Mødet i Ottawa den 24.-28. oktober 1994 vedrører komiteen om mærkning under Codex Alimentarius.

USA har medio september 1994 udsendt et diskussionsoplæg vedrørende mærkning af

genmodificerede levnedsmidler til drøftelse på mødet. Ingen medlemslande har endnu kommenteret forslaget, og drøftelserne får således karakter af en uforbindende meningsudveksling. Denne kan resultere i en beslutning i komiteen om at udarbejde et *udkast* til Codex-standard eller Codex-retningslinjer vedrørende mærkning af genmodificerede levnedsmidler, som i overensstemmelse med normal procedure vil blive sendt til høring i medlemslandene, og høringssvarene vil indgå i de videre overvejelser. Der er derfor *ikke* tale om, at et amerikansk forslag til mærkningsregler skal vedtages på mødet. Erfaringsmæssigt tager udarbejdelse og godkendelse af standarder/retningslinjer i Codexsystemet flere år.

Udgangspunktet i det amerikanske diskussionsoplæg er, at genmodificerede levnedsmidler bør mærkes med oplysninger om sammensætning og egenskaber, men ikke om fremstillingsmetoden. Genmodificerede levnedsmidler skal efter forslaget kun mærkes, hvis der er sket væsentlige ændringer i sammensætningen af produktet som følge af anvendelsen af genteknologi, f.eks. i næringsværdien. Derudover foreslås, at mærkningen skal oplyse om egenskaber, som kan få sundhedsmæssig betydning, f.eks. udløse allergiske reaktioner, og om nødvendig tilberedning, f.eks. kogning, inden produktet spises. Det foreslås endvidere, at etiske bekymringer ved anvendelse af animalske gener bør indgå i mærkningsovervejelserne.

En gennemførelse af mærkningsregler baseret på de amerikanske overvejelser vil efter Levnedsmiddelstyrelsens opfattelse resultere i, at kun en begrænset andel af de kommende genmodificerede levnedsmidler skal mærkes specielt. Der vil ikke blive tale om generelt at mærke produkterne som genteknologisk fremstillede.

Diskussionsoplægget indeholder ikke ny viden i forhold til det forslag om mærkning af genmodificerede levnedsmidler, som for tiden drøftes i Ministerrådet i EU i forbindelse med forslaget om nye levnedsmidler. Det amerikanske forslag kan næppe få betydning for EU-landenes holdning til mærkningsspørgsmålet. De grundlæggende amerikanske holdninger har længe været kendt blandt EU-landene.

Afslutningsvis kan jeg oplyse, at regeringens holdning til mærkning af genmodificerede levnedsmidler er uændret i forhold til det forhandlingsmandat, som blev fastlagt i Folketingets Markedsudvalg den 10. juni 1994 forud for drøftelserne på Rådsmødet (indre marked) den

16. juni 1994 vedrørende forslaget til EU-forordning om Novel Food.

Spm. nr. S 58

Til kulturministeren (17/10 94) af:
Pia Kjærsgaard (FP):

»Er ministeren enig i, at det er formynderisk at forbyde medvirken af børn i reklame-tv, og i, at det derfor er på høje tid at revidere reglerne om reklameindslag, der bringes i tv?«

Begrundelse

Radio- og TV-Reklamenævnet har i en afgørelse om reklamespots for Toyota forbudt de pågældende reklamer. Baggrunden for nævnets afgørelse er, at man i reklameindslagene ser børn, der leger med legetøjsbiler.

Reklamerne, der efter foreliggende oplysninger har været vist 128 gange i TV 2, inden nævnet har nedlagt forbud, er fuldstændig harmløse og underholdende, og det er mere end vanskeligt at få øje på, at reklameindslagene skulle kunne krænke nogens fine fornemmelser eller sarte nerver. TV 2 Reklame har da også taget stilling til indslagene og godkendt dem, før de er blevet bragt.

Det virker ikke rimeligt, at de regler, der er fastsat af den daværende kommunikationsminister tilbage i 1986, hvor erfaringerne med tv-reklamer var meget begrænsede, skal kunne hindre, at børn medvirker i reklameindslag.

For få måneder siden var reklamenævnet ude efter de sjove og søde reklamespots, hvor børn legede købmænd i en reklame for Super Brugsen. Denne gang må børn ikke lege med biler. Det er totalt formynderisk og et levn fra den tid, hvor mange stadig opfattede reklame-tv som noget revolutionerende.

Med så restriktiv brug af reglerne vil det være forståeligt, hvis reklamebranchen vælger at ignorere nævnets formand, professor Mogens Kockvedgaard, og de øvrige medlemmer af nævnet, der øjensynlig befinder sig i et fortidigt elfenbenstårn, højt hævet over almindelige danskeres hverdag.

Men først og fremmest viser de to sager, hvor nævnet har »grevet ind« over for noget så naturligt som legende børn, at der er brug for at modernisere og liberalisere reglerne. Spørgeren opfordrer ministeren til at tage en alvorlig drøf-

telse med Danske Reklamebureauers Brancheforening og i øvrigt lytte til almindelige mennesker, så de forældede regler snarest kan blive revideret.

Svar (20/10 94)

Kulturministeren (Jytte Hilden):

Radio- og TV-Reklamenævnets afgørelser vedrørende tv-reklamer, hvori der medvirker børn under 14 år, affødte som bekendt en bred debat, og jeg har derfor allerede den 17. oktober 1994 anmodet Radio- og TV-Reklamenævnet, som ifølge radio- og fjernsynslovens § 72, stk. 1, nr. 3, har til opgave at rådgive kulturministeren om indholdet af reklamer i radio og fjernsyn, om en udtalelse om behovet for ændringer af de gældende regler for reklamer i radio og fjernsyn, navnlig for så vidt angår børns medvirken i reklamer.

Først når nævnets udtalelse foreligger, vil jeg tage stilling til, om der er behov for ændring af reklamereglerne.

Spm. nr. S 21

Til socialministeren (10/10 94) af:

Erik Larsen (V):

»På baggrund af henvendelsen fra Høje-Taastrup Kommune, Socialudvalget, (alm. del - bilag 4) bedes ministeren oplyse, i hvor mange tilfælde ministeriet eller kommunerne har givet dispensation fra garantierklæring i forbindelse med familiesammenføring i 1994.«

Begrundelse

Hvis den virkelighed, der beskrives fra Høje-Taastrup, er generel, er det en helt urimelig økonomisk byrde, der pålægges de danske kommuner.

Svar (18/10 94)

Socialministeren (Karen Jespersen):

Indledningsvis skal det oplyses, at i forbindelse med ændringen af udlændingeloven ved lov nr. 482 af 24. juni 1992 blev reglerne for familiesammenføring strammet. De ændrede regler finder anvendelse på sager, hvor der er søgt om fami-

liesammenføring den 27. juni 1992 eller senere. Det betyder, at Socialministeriet ikke behandler dispensationsansøgninger fra garantierklæringer fra personer, som har ansøgt om familiesammenføring den 27. juni 1992 eller senere.

Dette indebærer, at Socialministeriet fortsat behandler ansøgninger om dispensation fra garantierklæringer efter de gamle regler i sager, hvor der er søgt om familiesammenføring inden den 27. juni 1992.

De dispensationer fra Socialministeriet, som er grundlaget for Høje-Taastrup Kommunes henvendelse, er da også alle givet til ansøgere, som har søgt før 27. juni 1992, det vil sige efter de gamle regler.

Socialministeriet kan oplyse, at man i perioden fra 1. januar til 1. oktober 1994 har behandlet i alt 109 sager om dispensation, hvoraf der er givet dispensation i 66 sager, delvis dispensation i 32 sager, afslag på dispensation i 2 sager, 3 sager har omhandlet andre spørgsmål, og 6 sager er afvist, fordi de skulle behandles efter de nye regler.

Opgørelsen er foretaget ved optælling i Socialministeriets elektroniske journalsystem. Derfor kan der være enkelte sager, som på grund af søgemetoden ikke er kommet med i optællingen. Usikkerheden ved opgørelsesmetoden skønnes dog at være så lille, at Socialministeriet har afstået fra en manuel gennemgang af samtlige sager, da dette vil være meget ressourcekrævende.

Ved vurderingen af dispensationsansøgningen fra en garant foretager Socialministeriet en sammenligning mellem garantens indtægt efter skat og det beløb, pågældende uden indtægter kunne have fået som kontanthjælp efter skat. Hvis garantens nettoindtægter ikke overstiger nettokontanthjælpsniveauet, gives der fuld dispensation fra garantierklæringen. Hvis indtægten overstiger kontanthjælpsniveauet, men ikke så meget, at indtægten kan dække den fulde forsørgelse af de familiesammenførte, gives der delvis dispensation.

En mere udførlig redegørelse for Socialministeriets dispensationspraksis findes i øvrigt i mit svar af 3. juni 1993 på spørgsmål nr. S 884, stillet af Eva Kjær Hansen (V).

Det kan tilføjes, at der ved Socialministeriets dispensation ikke er tale om, at den påtagne forsørgelsespligt bortfalder, men om, at det konstateres, at der i en periode ikke er økonomisk grundlag for at opfylde forpligtelsen i henhold til den afgivne garantierklæring.

Det kan afslutningsvis oplyses, at da Socialministeriet ikke behandler ansøgninger om dispensation for garantierklæringer for personer, som har søgt om familiesammenføring den 27. juni 1992 eller senere, har Socialministeriet ikke kendskab til, i hvor mange tilfælde kommunerne vurderer, at garantierklæringen ikke kan gøres gældende.

Spm. nr. S 22

Til socialministeren (10/10 94) af:

Erik Larsen (V):

»Vil ministeren – eventuelt i samarbejde med indenrigsministeren – stramme kravene til ansøgerne om familiesammenføring ved eventuelt at udelukke personer, der på ansøgningstidspunktet udelukkende har deres indkomst fra kontanthjælp?«

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 21.

Svar (18/10 94)

Socialministeren (Karen Jespersen):

Indledningsvis skal det bemærkes, at reglerne om familiesammenføring findes i udlændingeloven, der hører under indenrigsministeren.

Jeg har derfor bedt indenrigsministeren om en udtalelse og modtaget følgende svar:

»Ved lov nr. 482 af 24. juni 1992 om ændring af udlændingeloven gennemførtes en række stramninger vedrørende forsørgelseskravene i forbindelse med familiesammenføringer.

I tilfælde, hvor der er tale om familiesammenføring med forældre over 60 år til en udlænding med tidsbegrænset opholdstilladelse i Danmark eller med personer med anden nær familiemæssig tilknytning, skal meddelelse af opholdstilladelse betinges af, at den herboende påtager sig at forsørge ansøgeren og godtgør at være i stand hertil. I disse situationer er der således et obligatorisk forsørgelseskrav.

I tilfælde, hvor der er tale om familiesammenføring med forældre over 60 år til en herboende flygtning eller dansk eller nordisk statsborger, kan opholdstilladelse betinges af, at den herboende person påtager sig at forsørge ansøgeren

og godtgør at være i stand hertil. Forsørgelseskravet er således fakultativt i disse tilfælde.

I tilfælde, hvor der er tale om familiesammenføring med børn eller ægtefælle, kan opholdstilladelse ligeledes betinges af, at den herboendes forsørgelsesevne godtgøres. Også i disse tilfælde er forsørgelseskravet altså fakultativt.

Efter forarbejderne til lovændringen i 1992 vil udlændingemyndighederne som udgangspunkt skulle kræve dokumentation for, at forsørgelseskravet kan opfyldes, men myndighederne kan i særlige tilfælde undlade at stille dette krav.

Vurderingen af, om forsørgelseskravet kan ventes opfyldt, forudsættes at ske ved de sociale myndigheders foranstaltning. Udlændingemyndighederne skal således til brug for afgørelsen af en ansøgning om familiesammenføring indhente en udtalelse fra de sociale myndigheder om, hvorvidt den herboende er i stand til at forsørge de familiemedlemmer, der ønskes hertil.

De sociale myndigheders vurdering af den herboendes forsørgelsesevne bør tage udgangspunkt i den levestandard, der er sædvanlig i Danmark.

Et rimeligt mål for vurderingen af forsørgelsesevnen vil ifølge forarbejderne være, at den herboende har indtægter, der mindst svarer til, hvad vedkommende kunne have fået i kontanthjælp plus den kontanthjælp, den eller de familiesammenførte ville være berettiget til.

Dette indebærer, at der som udgangspunkt ikke meddeles opholdstilladelse på grundlag af familiemæssig tilknytning, såfremt den herboende udelukkende har sin indkomst fra kontanthjælp.

Ved vurderingen af, hvorvidt der skal stilles krav om, at den herboende skal påtage sig forsørgelsen af udlændingen, og/eller stilles krav om dokumentation for forsørgelsesevnen, kan udlændingemyndighederne lægge vægt på blandt andet nærheden af familieforholdet.

Der bør således efter forarbejderne til lovændringen som udgangspunkt vises større imødekommethed ved ansøgninger om familiesammenføring med børn og ægtefælle end med forældre, når forsørgelsesevnen hos den herboende ikke kan dokumenteres. Der kan endvidere lægges vægt på tilknytningen mellem den herboende og det pågældende familiemedlem.

Også den herboendes tilknytning til det danske samfund kan indgå i vurderingen. Er den pågældende dansk statsborger, vil det være naturligt at tillægge dette forhold stor vægt.

For så vidt angår en ansøgning om opholdstilladelse for en flygtningsbørn og ægtefælle fra hjemlandet, bør ansøgningen i almindelighed imødekommes, uanset at det ikke kan godtgøres, at forsørgelseskravet kan opfyldes.

Er der tale om ansøgning om opholdstilladelse for børn og ægtefælle til andre udlændinge, vil udlændingemyndighederne kun undtagelsesvis kunne meddele opholdstilladelse i tilfælde, hvor det forekommer særlig velbegrundet, uanset at det ikke kan antages, at den herboende kan opfylde sin forsørgelsespligt i forhold til de pågældende.

Hvad angår forældre til flygtninge og indvandrere, må det bero på et skøn blandt andet over tilknytningen mellem flygtningen og forældrene samt over, i hvilket omfang forældrene i hjemlandet var optaget i flygtningens husstand under opholdet dér, om opholdstilladelse bør gives, men udgangspunktet er her, at forsørgelsesevnen må forlanges godtgjort.«

Indenrigsministeren og jeg finder ikke aktuelt grundlag for at ændre den beskrevne ordning, der som nævnt blev strammet op ved lov nr. 482 af 24. juni 1992.

Spm. nr. S 7

Til undervisningsministeren (6/10 94) af:

Kjeld Rahbæk Møller (SF):

»Agter ministeren på baggrund af begivenhederne på Psykologisk Laboratorium på Københavns Universitet at foreslå universitetsloven ændret, så de studerendes indflydelse på studierne øges?«

Begrundelse

Som det er ministeren bekendt, er besættelsen af Psykologisk Laboratorium foranlediget af, at de studerende føler, at deres indflydelse på studierne gennem studienævnet er illusorisk, fordi universitetsloven giver lærergruppen mulighed for at majorisere. Den slags problemer kunne undgås, hvis loven atter blev udformet, så de to grupper nødvendigvis skal samarbejde.

Svar (13/10 94)

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):
Nej, jeg har ingen aktuelle planer om at foreslå en ændring af universitetsloven.

I begrundelsen for spørgsmålet er anført, at universitetslovens bestemmelser om studienævnet giver lærergruppen mulighed for at majorisere. Jeg forstår ikke denne begrundelse.

Ifølge universitetslovens § 8, stk. 3, består studienævnet af et lige stort antal lærere og studerende. Lærere og studerende har altså lige mange stemmer. Ved stemmelighed er det fakultetsrådet, der træffer afgørelsen.

Bestemmelsen blev ændret under behandlingen af lovforslaget i Folketinget, så det ikke blev formandens stemme, der var udslagsgivende som i de øvrige kollegiale organer.

Det blev i øvrigt i forbindelse med ændringen understreget, at det ikke var meningen, at sagerne fremover skulle løses i fakultetsrådet, men at *man fortsat skulle søge at blive enige*.

Jeg mener faktisk, at den nuværende lov er udarbejdet, så de to grupper skal samarbejde – om muligt i endnu højere grad end under den tidligere lov, hvor forslag helt bortfaldt ved stemmelighed.

Jeg vil samtidig gerne understrege, at de studerendes arbejde i studienævnene er uhyre vigtig, og det er her, de skal bruge deres indflydelse på at få kvalitet i undervisningen.

Spm. nr. S 8

Til undervisningsministeren (6/10 94) af:

Kjeld Rahbæk Møller (SF):

»Agter ministeren at gøre den teoretiske del af psykologistudiet 5-årigt som alle andre kandidatstudier?«

Begrundelse

Psykologistudiet indeholder som en række andre studier et halvt års praktik. Men i modsætning til, hvad der er tilfældet med f.eks. diplomingeniørstudierne, hvor praktikken ligger uden for den normerede studietid for bachelorer, blev det halve års praktik for psykologstudiets vedkommende for et par år siden presset ind i tidsrammen for kandidatstudier, så det teoretiske studium i modsætning til alle andre kandidatstudier kun er på 4½ år. En del af samarbejdsproblemerne mellem lærere og studerende på Psykologisk Laboratorium på Københavns Universitet har sin rod i denne studietidsforlængelse, der har gjort det meget svært at lave ansvarlige studieplaner.

Svar (13/10 94)

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):
Med baggrund i den tidligere undervisningsministers tilsagn herom til Folketingets Uddannelsesudvalg har jeg igangsat en evaluering af psykologistudiet, dvs. bachelor- og kandidatuddannelsen ved de to universiteter i København og Århus.

Evalueringsprocessen er nu igangsat i og med, at de første kandidater efter den ny studieordning nu er blevet færdige i sommeren 1994.

Jeg mener, det må være rigtigt at afvente resultatet af den igangværende evaluering, før jeg tager stilling til eventuelle ændringer i uddannelsen, herunder også om praktikelementets plads i uddannelsen. Den samlede evaluering vil muligvis tage omkring et år.

Om praktikelementets plads i uddannelsen i dag kan jeg tilføje, at den teoretiske del af bacheloruddannelsen samt kandidatforløbet i realiteten strækker sig over mere end fire et halvt af de fem år. Det semester i kandidatforløbet, der erstatter den tidligere praktikdel uden for universitetet, indeholder nemlig ikke uvæsentlige teoretiske elementer. Dette semester gennemfører den studerende nu som et projekt under faglig vejledning af universitetslæreren. I forbindelse med den givne vejledning tvinges den studerende til systematisk at bearbejde den indvundne praktikerfaring og trænes i projektskrivning. Tidligere skete der blot en godkendelse af praktikopholdet. Praktikelementet er på denne måde nu blevet stærkere integreret i det teoretiske uddannelsesforløb.

Spm. nr. S 33

Til boligministeren (12/10 94) af:

Pernille Sams (KF):

»Vil ministeren oplyse, hvorvidt ministeren er enig i Nyborg Kommunes prioritering af byfornyelsesmidlerne?«

Begrundelse

Der henvises til ministerens besvarelse af 15. september 1994 på Boligudvalgets spørgsmål 144 af 5. juli 1994 (alm. del - bilag 275), hvor ministeren henviser til ministerens endelige besvarelse af spørgsmål nr. S 1515 den 6. september 1994. Ministeren har imidlertid ikke besvaret ovennævnte spørgsmål.

Svar (20/10 94)

Boligministeren (Ole Løvig Simonsen):

Idet jeg skal henvise til min forgængers endelige besvarelse af spørgsmål nr. S 1515 af 6. september 1994, som bl.a. indeholder Nyborg Kommunes svar vedrørende kommunens prioritering af byfornyelsesmidlerne, mener jeg, at problemstillingen omkring prioriteringen af byfornyelsesmidlerne giver anledning til følgende bemærkninger:

Afgangen til at træffe byfornyelses- eller boligforbedringsbeslutninger er efter loven udlagt til den enkelte kommunalbestyrelse. Det er kommunalbestyrelsen, der bl.a. på baggrund af kendskab til de lokale forhold afgør, hvorledes kommunen - inden for lovens rammer - skal prioritere byfornyelsesindsatsen. Boligministeriet er ikke klagemyndighed for kommunalbestyrelsens afgørelser.

På dette grundlag finder jeg det ikke rigtigt konkret at kommentere Nyborg Kommunes prioritering af byfornyelsesmidlerne.

Det er imidlertid generelt min opfattelse, at byfornyelsesmidlerne i så høj grad som muligt bør målrettes til afhjælpning af egentlige byfornyelsesproblemer i tunge byfornyelsesområder. Boligministeriets fordeling af de vejledende rammer til sanering og byfornyelse tager således også udgangspunkt i en opgørelse af den enkelte kommunes relative andel af det samlede byfornyelsesbehov, hvor vægten især er lagt på en registrering af de tungeste byfornyelsesområder.

Jeg kan tilføje, at såfremt Boligministeriet får konkret kendskab til anvendelse af byfornyelsesmidler, som ligger uden for lovens rammer, vil der selvsagt blive grebet ind heroverfor. Der henvises herved til min besvarelse af spørgsmål nr. S 35.

Spm. nr. S 34

Til boligministeren (12/10 94) af:

Pernille Sams (KF):

»Finder ministeren, at Tilsynsrådet for Fyns Amt har gjort tilstrækkeligt for at sikre en lovlig forvaltning af byfornyelsesloven i Nyborg Kommune og for at reagere på Nyborg Kommunes bevidste overtrædelse af byfornyelsesloven?«

Begrundelse

Tilsynsrådet har afvist at foretage sig noget i anledning af en klage over, at Nyborg Kommune overtræder byfornyelseslovens § 18 a. Afvisningen er sket trods en overvældende dokumentation for, at Nyborg Kommune bevidst overtræder byfornyelseslovens § 18 a. Der henvises til en skrivelse fra Tilsynsrådet af 4. maj 1994 og fra Nyborg Kommune af 12. april 1994.

Desuden har Tilsynsrådet afvist at foretage sig noget i anledning af, at Nyborg Kommune har udbetalt en ulovlig erstatning til virksomheden Pacific Salmon & Seafood – en erstatning, som staten refunderer kommunen halvdelen af. Der henvises til en skrivelse fra Fyns Statsamt af 9. september 1994.

Svar (20/10 94)

Boligministeren (Ole Løvig Simonsen):

Af begrundelsen for spørgsmålet fremgår bl.a., at Tilsynsrådet har afvist at foretage sig noget i anledning af en klage over, at Nyborg Kommune overtræder byfornyelseslovens § 18 a. Endvidere fremgår det, at Tilsynsrådet har afvist at foretage sig noget i anledning af, at Nyborg Kommune har udbetalt ulovlig erstatning til en virksomhed.

For så vidt angår forholdet til byfornyelseslovens § 18 a vedrørende offentligt udbud, skal jeg henvise til besvarelsen af spørgsmål nr. S 1515. Det fremgår heraf, at Nyborg Kommune er blevet bedt om nærmere at redegøre for, hvilken fremgangsmåde der er fulgt i de konkrete sager. Det kan i den forbindelse oplyses, at Bygge- og Boligstyrelsen den 18.10.1994 har modtaget den udbedte redegørelse, men at jeg endnu ikke har haft mulighed for at tage stilling hertil.

På baggrund af Tilsynsrådets afgørelse vedrørende ulovlig udbetalt erstatning til en virksomhed kan jeg oplyse, at jeg har bedt Bygge- og Boligstyrelsen om at rette henvendelse til kommunen med henblik på, at kommunen tilbagebetaler for meget udbetalt statsstøtte.

I øvrigt kan jeg henvise til min besvarelse af spørgsmål nr. S 35.

Spm. nr. S 35

Til boligministeren (12/10 94) af:

Pernille Sams (KF):

»Hvorledes vil ministeren som den politisk ansvarlige for byfornyelsesloven sikre, at Nyborg Kommune fremover overholder byfornyelsesloven, og at de ansvarlige for den ulovlige administration bliver draget til ansvar?«

Begrundelse

Ministeren anfører i sin besvarelse af 13. juli 1994 af Boligudvalgets spørgsmål 137 af 5. juli 1994 (alm. del – bilag 275), at Boligministeriet ikke har nogen kontrol- eller klagemyndighed, men at kommunens administration er underlagt tilsyn af den kommunale tilsynsmyndighed. Som påvist i begrundelsen for spørgsmål nr. S 34 har Tilsynsrådet ikke skredet ind over for Nyborg Kommunes dokumenterede ulovligheder.

Svar (20/10 94)

Boligministeren (Ole Løvig Simonsen):

Som nævnt i min forgængers besvarelse af Boligudvalgets spørgsmål 137 af 5. juli 1994 (alm. del – bilag 275) er kommunernes administration og afgørelser i henhold til byfornyelsesloven underlagt tilsyn af den kommunale tilsynsmyndighed. Tilsynsrådets beføjelser, herunder Tilsynsrådets muligheder for at skride ind over for en kommunes eventuelt ulovlige administration af byfornyelsesloven, er nærmere reguleret i styrelsesloven, som henhører under indenrigsministerens område.

Jeg vil dog gerne understrege, at Boligministeriet som ressortministerium har en ulovbestemt, overordnet tilsynsforpligtelse på byfornyelsesområdet. Dette indebærer blandt andet, at Boligministeriet vil skride ind over for en ulovlig administration, såfremt ministeriet får kendskab hertil eller i øvrigt konstaterer uregelmæssigheder.

Dette vil også ske i tilfældet, som er nævnt i begrundelsen for spørgsmålet, hvor Tilsynsrådet har truffet afgørelse om, at der er foregået en ulovlig administration fra kommunens side.

Jeg anser det for afgørende at sikre, at der sker lovliggørelse af de forhold, som efter en nærmere undersøgelse måtte vise sig at være i

strid med loven. Jeg finder det herunder vigtigt at sikre, at der ikke udbetales statslig støtte til gennemførelse af projekter, der ikke har hjemmel i byfornyelsesloven, ligesom uberettiget modtaget støtte skal tilbagebetales.

Spm. nr. S 36

Til boligministeren (12/10 94) af:

Pernille Sams (KF):

»Finder ministeren, at de amtslige tilsynsråd har den fornødne baggrund for at kunne varetage et tilsyn på byfornyelsesområdet, der sikrer en lovlig forvaltning af byfornyelsesloven, og vil ministeren tage initiativ til en lovændring, der indfører en anden organisering af tilsynet?«

Svar (20/10 94)

Boligministeren (Ole Løvig Simonsen):

Indledningsvis skal jeg gøre opmærksom på, at det først og fremmest er kommunernes interne revision, der udøver tilsyn med kommunernes administration af byfornyelsesloven. I det omfang revisionen har bemærkninger, overgår sagen til Tilsynsrådet, som herefter træffer afgørelse i sagen. En yderligere kontrol er knyttet til, at byfornyelsesnævnet er klagemyndighed for kommunalbestyrelsens beslutninger.

Jeg finder ikke grundlag for at betvivle, at de amtslige tilsynsråd skulle have den fornødne juridiske sagkundskab for at kunne varetage sin tilsynsforpligtelse på byfornyelsesområdet, ligesom jeg heller ikke finder grundlag for at betvivle, at kommunernes interne revision skulle have den fornødne revisions- og forvaltningsmæssige sagkundskab, der sikrer en lovlig forvaltning af byfornyelsesloven.

Jeg finder derfor ikke grundlag for at tage initiativ til en lovændring, der indfører en anden organisering af tilsynet.

Spm. nr. S 4

Til indenrigsministeren (6/10 94) af:

Otto Steenholdt (V):

»Vil ministeren gøre sin indflydelse gældende for at arbejde for, at lovene for valg til Folketinget bliver ens for Danmark, Færøerne og Grønland?«

Begrundelse

Spørgeren vil gerne have, at ministeren kigger nærmere på Indenrigsministeriets lovbekendtgørelse nr. 759 af 19. august 1994 om valg til Folketinget, som henhører under Indenrigsministeriet. Det samme gælder lov nr. 458 af 30. juni 1993 om folketingsvalg på Færøerne samt lov nr. 845 af 21. december 1988 om folketingsvalg i Grønland.

Folketingsvalget i Grønland blev præget af, at Siumut og Inuit Ataqatigiit indgik kandidatforbund og kaldte sig Siumut Ataqatigiit.

Spørgerens parti, Atassut, mente fra valgkampens begyndelse, at et sådant forbund mellem kendte politikere fra to partier er ulovligt ifølge loven om valg til Folketinget.

Partiet er stadig af samme opfattelse, selv om statens øverste myndighed, Rigsombudsmanden, har meddelt os, at loven ikke forbyder sådanne kandidatforbund, så længe kandidaterne ikke optræder på deres partiers vegne.

Enhver kunne se og høre, at det netop var det, forbundets kandidater gjorde. Deres partiers logoer blev brugt i alt trykt materiale, og de udtalte åbent, at deres partier støttede dem og betalte deres valgkamp.

Atassut mener stadig, at dette kandidatforbund er en omgåelse af lov om valg til Folketinget.

Efter Atassuts opfattelse er et parti i sig selv et kandidatforbund, og når loven siger, at partier ikke kan gå i kandidatforbund, så må meningen og ånden i loven være, at kandidatforbund er forbeholdt kandidater uden for partierne.

Spørgeren vil derfor spørge ministeren, om et sådant partikandidatforbund ville blive godkendt i Danmark, da spørgeren har fået at vide, at et sådant partikandidatforbund er forbudt på Færøerne.

Spørgeren vil gerne have et klart svar, fordi vælgerne i Grønland er forvirrede over det skete, men også fordi valgeregler er et af de væsentligste fundament i vores demokrati, og det må der ikke være fortolkningstvivel om.

Spørgeren kan meddele, at spørgeren for en sikkerheds skyld har stillet samme spørgsmål til statsministeren i henhold til § 20 i Folketingets forretningsorden.

Spørgeren vil gerne have, at juristerne i både Indenrigsministeriet og Statsministeriet kigger på sagen. Spørgeren ønsker samtidig, at der nedsættes en arbejdsgruppe bestående af jurister, hvor Grønlands hjemmestyre selvfølgelig

er repræsenteret med den opgave, at loven vedrørende folketingsvalg er ens i rigsfællesskabet.

Svar (13/10 94)

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Lovene om folketingsvalg på Færøerne og i Grønland er udformet efter det princip, at reglerne om folketingsvalg i disse to dele af riget skal være tilpasset de regler om folketingsvalg, der gælder i Danmark, i det omfang det under hensyn til de særlige færøske henholdsvis grønlandske forhold er muligt og hensigtsmæssigt.

De forskelle, der er mellem folketingsvalgløvene for de tre dele af riget, må derfor anses for at være begrundet i særlige færøske henholdsvis grønlandske forhold eller for den sags skyld i særlige danske forhold. Dette gælder også for de forskelle, der vedrører reglerne om adgang til at indgå valgforbund (kandidatforbund), som spørgeren henviser til i sin begrundelse for spørgsmålet.

Efter den danske folketingsvalgløve er der ikke adgang til at indgå nogen form for valgforbund, hverken mellem partier eller mellem kandidater uden for partierne.

Efter den gældende færøske folketingsvalgløve (lov nr. 458 af 30. juni 1993), der trådte i kraft den 1. september 1993, er der heller ikke adgang til at indgå nogen form for valgforbund. (Efter den tidligere lov om folketingsvalg på Færøerne var der derimod adgang til at indgå valgforbund. Valgforbund kunne indgås mellem partier eller mellem kandidater uden for partierne. Valgforbund kunne ligeledes indgås mellem partier og kandidater uden for partierne).

Efter den grønlandske folketingsvalgløve (lov nr. 845 af 21. december 1988) er der adgang til, at kandidater, der opstiller uden for partierne, kan indgå kandidatforbund. Partier kan ikke indgå valgforbund, hverken med hinanden eller med kandidater uden for partierne. Disse regler om kandidatforbund går tilbage til lov nr. 265 af 22. maj 1974 om ændring af lov om folketingsvalg i Grønland. Ved 1974-loven blev den tidligere ordning med inddeling af Grønland i to opstillingskredse, hvori der i hver blev valgt ét medlem ved flertalsvalg, afløst af den nuværende valgordning, hvor Grønland udgør ét valgområde, hvori to medlemmer vælges ved forholdstalsvalg. 1974-loven blev gennemført efter henstilling fra Grønlands Landsråd.

Jeg finder det rigtigst, at det i første omgang er Grønlands hjemmestyre, der tager stilling til, om der bør tages skridt til, herunder eventuelt ved nedsættelse af en arbejdsgruppe som foreslået i begrundelsen for spørgsmålet, at tilpasse reglerne om valgforbund (kandidatforbund) ved folketingsvalg i Grønland til de regler, der gælder i den øvrige del af riget, dvs. ophæve reglerne, eller om der eventuelt bør gennemføres ændringer af de gældende regler.

Jeg har sendt et eksemplar af spørgsmålet og min besvarelse heraf til Grønlands hjemmestyre til orientering.

Spm. nr. S 5

Til statsministeren (6/10 94) af:

Otto Steenholt (V):

»Vil statsministeren gøre sin indflydelse gældende for at arbejde for, at lovene for valg til Folketinget bliver ens for Danmark, Færøerne og Grønland?«

Begrundelse

Der er i øjeblikket forvirring blandt vælgerne i Grønland i forbindelse med det nyligt overståede folketingsvalg. Spørgeren vil gerne have, at statsministeren kigger nærmere på lov nr. 845 af 21. december 1988 om folketingsvalg i Grønland, da denne lov henhører under Statsministeriet.

I den forbindelse henviser spørgeren til Indenrigsministeriets lovebekendtgørelse nr. 759 af 19. august 1994 om valg til Folketinget samt lov nr. 458 af 30. juni 1993 om folketingsvalg på Færøerne.

Folketingsvalget i Grønland blev præget af, at Siumut og Inuit Ataqatigiit indgik kandidatforbund og kaldte sig Siumut Ataqatigiit.

Spørgerens parti, Atassut, mente fra valgkampens begyndelse, at et sådant forbund mellem kendte politikere fra to partier er ulovlig ifølge loven om valg til Folketinget.

Partiet er stadig af samme opfattelse, selv om statens øverste myndighed, Rigsombudsmanden, har meddelt os, at loven ikke forbyder sådanne kandidatforbund, så længe kandidaterne ikke optræder på deres partiers vegne.

Enhver kunne se og høre, at det netop var det, forbundets kandidater gjorde. Deres partiers logoer blev brugt i alt trykt materiale, og de udtal-

te åbent, at deres partier støttede dem og betalte deres valgkamp.

Atassut mener stadig, at dette kandidatforbund er en omgåelse af lov om valg til Folketinget.

Efter Atassuts opfattelse er et parti i sig selv et kandidatforbund, og når loven siger, at partier ikke kan gå i kandidatforbund, så må meningen og ånden i loven være, at kandidatforbund er forbeholdt kandidater uden for partierne.

Spørgeren vil derfor spørge statsministeren, om et sådant partikandidatforbund ville blive godkendt i Danmark, da spørgeren har fået at vide, at et sådant partikandidatforbund er forbudt på Færøerne.

Spørgeren vil gerne have et klart svar, fordi vælgerne i Grønland er forvirrede over det skete, men også fordi valgeregler er et af de væsentligste fundament i vores demokrati, og det må der ikke være fortolkningstvivl om.

Spørgeren kan meddele at spørgeren for en sikkerheds skyld har stillet spørgsmål om samme emne til indenrigsministeren i henhold til § 20 i Folketingets forretningsorden.

Spørgeren vil gerne have, at juristerne i både Indenrigsministeriet og Statsministeriet kigger på sagen. Spørgeren ønsker samtidig, at der nedsættes en arbejdsgruppe bestående af jurister, hvor Grønlands hjemmestyre selvfølgelig er repræsenteret med den opgave, at loven vedrørende folketingsvalg er ens i rigsfællesskabet.

Svar (14/10 94)

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Spørgeren har som spørgsmål nr. S 4 stillet et ligegyldende spørgsmål til indenrigsministeren, som indenrigsministeren har besvaret den 13. oktober 1994.

Jeg kan henholde mig til indenrigsministerens besvarelse.

Spm. nr. S 3

Til justitsministeren (6/10 94) af:

Søren Søndergaard (EL):

»Vil ministeren oplyse, om ministeren har været vidende om, at politibetjente også den 19. maj 1993 om aftenen kastede med sten mod demonstranter på Nørrebro i København, og i bekræftende fald oplyse, hvad ministeren har foretaget sig i den anledning, og i benægtende fald oply-

se, hvad ministeren har tænkt sig at gøre for at få oplysningen bekræftet eller afkræftet?«

Begrundelse

I en artikel i ugeavisen Den Røde Tråd nr. 32 (23. september 1994) fremgår det, at ca. 20 kampklædte politibetjente skulle have kastet sten mod demonstranter på Sankt Hans Torv på Nørrebro i København kl. 22.30 den 19. maj 1993.

Hidtil – bl.a. i Rigsadvokatens redegørelse til justitsministeren – er politifolks kasten med sten blevet fremstillet som nødværgeforanstaltninger i forbindelse med meget pressede situationer natten mellem den 18. og 19. maj 1993.

Derfor må det være rigtigt at få ministerens kommentar til påstanden om, at politiet også kastede med sten næsten et døgn efter de famøse begivenheder på Nørrebro.

Svar (14/10 94)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Rigsadvokatens redegørelse omhandler som bekendt alene optakten til og forløbet af de begivenheder, som fandt sted på Nørrebro om aftenen den 18. maj 1993 og om natten mellem den 18. og 19. maj 1993.

Jeg kan oplyse, at Justitsministeriet umiddelbart efter offentliggørelsen af den artikel, som der henvises til i begrundelsen for det stillede spørgsmål, anmodede Politidirektøren i København om en udtalelse.

Justitsministeriet vil, så snart udtalelsen fra Politidirektøren foreligger, vende tilbage til sagen direkte over for spørgeren.

Spm. nr. S 18

Til skatteministeren (7/10 94) af:

Frank Aaen (EL):

»Hvad kan ministeren oplyse om de skattemæssige aspekter i forbindelse med de 80 finansielle institutter, der fra 1987 til 1993 – ifølge Frank Poulsen-rapporten, side 24 – er ophørt med at eksistere?«

Begrundelse

Der er grund til at tro, at den skattemodel, der er anvendt i forbindelse med Himmerlandsbanken, er anvendt i flere andre tilfælde, jf. udtalelser fra danske revisionsfirmaer, Børsen den 4. november 1993, side 21 (»Revisorer: Fradragsmodel brugt før«) og Jyllands-Posten den 5. oktober 1993 (»Skatteydere betaler bankkrise«).

Svar (19/10 94)

Skatteministeren (Ole Stavad):

Det stillede spørgsmål vil indgå i den undersøgelse, som det tværministerielle kontaktudvalg vedrørende det finansielle marked skal foretage. Udvalget er anmodet om at belyse udviklingen i den danske pengeinstituttosektor og årsagerne til kriserne. I undersøgelsen skal der redegøres for de samfundsøkonomiske konsekvenser af de seneste års (1984-93) redning af pengeinstitutter samt for de anvendte skatteregler og eventuelle ændringer i anvendelse af disse. Herunder skal det så vidt muligt undersøges, i hvilket omfang fusioner som følge af tab i pengeinstitutter m.v. påvirker det offentlige skatteprovenu.

Udvalget skal afgive sin rapport i foråret 1995.

Bortfaldet spørgsmål

Spm. nr. S 62

Formanden:

Det er meddelt mig, at spørgsmål nr. S 62, der var stillet af Kristen Touborg (SF) til landbrugs- og fiskeriministeren den 18. oktober 1994, er taget tilbage af spørgeren. Spørgsmålet, der dermed er bortfaldet, var sålydende:

Til landbrugs- og fiskeriministeren (18/10 94) af:

Kristen Touborg (SF):

»Hvad er efter ministerens opfattelse de største barrierer for, at endnu flere landmænd omlægger til økologiske driftsformer, således at den stigende efterspørgsel efter økologiske produkter kan imødekommes?«

Begrundelse

I oktobernummeret af månedsmagasinet Økologisk Jordbrug oplyses det f.eks., at »FARM-ÆG« i Hadsund ikke kan skaffe nok producenter, der vil levere økologiske æg. Det er også velkendt, at der er en stor mangel på danskproducerede økologiske grøntsager, ligesom udbudet af økologisk mælk ikke kan følge med efterspørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 13: Forslag til lov om ændring af lov om hovedstadsområdets kollektive persontrafik.

Af trafikministeren (Jan Trøjborg).
(Fremsat 12/10 94).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Tove Lindbo Larsen (S):

Hovedstadsområdets kollektive persontrafik har i sin levetid været en del ændringer igennem på godt og ondt. Socialdemokratiet har hele tiden haft den opfattelse, at når ruter ifølge gældende lov skulle udliciteres, skulle HT have samme rettigheder som andre til at byde på licitationerne, altså en lige ret for offentlige som for private virksomheder. Den holdning har der generelt ikke været flertal for i Folketinget, men jeg har dog en fornemmelse af, at der er ved at ske en opblødning. Jeg håber i hvert fald, at man i forhold til dette lovforslag har ændret holdning.

Ligeretten på HT-området sikres ved at gennemføre dette lovforslag. Hele driften, ruterne, skal løbende udliciteres, således at hele driften senest år 2002 køres på udbud. Rent praktisk og retligt sikres det bedst ved en adskillelse af HT's administration og drift, som det allerede er gjort, men også ved, at der oprettes et aktieselskab, som tager sig af driften. Aktiekapitalen indskydes af HT eller Københavns og Frederiksberg Kommuner samt Københavns, Roskilde og Frederiksberg Amtskommuner i fællesskab. Det fremtidige aktieselskab skal naturligvis have de rettigheder og pligter, der findes ifølge aktieselskabsloven. Den konstruktion betyder en sammenlignelighed med andre selskaber, og at denne bliver reel.